

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIV. évfolyam

Szobotica, SZOMBAT 1923. április 28.

114. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58, Szerkesztőség 8-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Eladóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Leibach-palota)

Községi választások

Megint hír érkezik arról, hogy „a legközelebbi jövőben megtartják a községi választásokat.” Nem vagyunk statisztikusok s nem tudjuk megállapítani, hogy hányadszor regisztráljuk ezt a hírt s hányszor kellett már megállapítani, hogy megint nem ment teljesedésbe az ígéret. Azért ne tagadjuk, még az ígéretet is szívesen halljuk. Hónapok óta alig érkezik Beogradból olyan terv, mely készülő reformról, alapvető jelentőségű alkotás tervbeviteléről számol be. Csak azt látjuk, hogy az egyik politikus tárgyal a másikkal, az egyik párt harcban áll a másikkal, az egyik hajthatatlan a követelésben, a másik hajthatatlan a megtagadásban s az állandósuló válság szakadékaiban elmerül minden energia, munkakedv, ötlet és gondolat.

A községi választások megtartása a leghatalmasabb lépés volna a tényleges berendezkedés állapotából az alkotmányos berendezkedés felé. Abban a négy és fél évben, amelyik az impérium változás óta itt eltelt, a katonai hatalom első intézkedéseiből rendszer nőtt ki. A jogi állapot az önkormányzat volna, a tényleges helyzet pedig az, hogy belügyminiszter nevezi ki s menti föl az önkormányzat tisztviselőit s a tényleges állapot a kormányhatalom képviselőit olyan jogokkal is felruházta, amelyeket még az önkormányzati testületek sem gyakorolhatnának.

Lehetne arról beszélni, hogy az önkormányzatnak vannak-e hátrányai s hogy vannak-e előnyei az állami közigazgatásnak. Mindennek azonban csak akadémikus jelentősége van, mert az alkotmány alapján megalkotott törvény már rendelkezett ebben a kérdésben, ha ez a rendelkezés a kormány, — sőt kormányzatválság földidőzójévé és állandósítójává vált is.

Kinevezett tisztviselők végzik most a törvény végrehajtásának munkáját s kinevezett bizottsági tagok ellenőrzik a kinevezett tisztviselők munkáját. Kinevezett tisztviselők lettek a polgárság vagyonnának kezelői s kinevezett tisztviselők állapítják meg a polgárság „önadóztatás”-ának mértékét. A régi Szerbiában nem volt községi önkormányzat és így azok a politikusok, akik a régi Szerbia közéletében nőttek fel, nem tudtak gondolkodásukkal behelyezkedni e nekik merőben idegen jogrendszerbe. Jól tudjuk, hogy ez is egyik oka annak, amiért még mindig az „állami önkormányzat” állapotában van a Vajdaság, bár az a bizalmatlanság

is, amit sokan a vezető politikusok közül „az új országreszek”-kel szemben éreznek, hozzájárulhatott az önkormányzat „ideiglenes” fölüggesztésének állandósulásához.

Ez az állapot azonban nyilvánvalóan nem tarthat már sokáig. Az itt élő nép tradíciói, politikai multja, közléte iskolázottsága egyaránt sürgetik annak a rendszernek likvidálását, amelyben a legprimitívebb jogairól s a legnagyobb jelentőségű anyagi kérdéseikről nem rendelkezettek maguk.

A küszöbön álló községi választásokon részt vesznek már a nemzetiségi választók is és ezek

sorában azok a magyar választók, akik a választói névjegyzékben már fel vannak véve és akik a választásokig e névjegyzékbe kerülnek. Ezek a választások az itt élő magyarság első komoly próbái lesznek. Most fog elválni, hogy mire képes a magyar fajiség összetartó ereje, a nyelvnek, kulturának és sorsnak közössége. Senki sem kételkedhet abban, hogy a magyarság azt a befolyását, amit neki a községi ügyek vitelére a választások eredménye fog adni a köz érdekében fogja felhasználni. Senki sem kételkedhet abban, hogy a jogegyenlőséget s a nemzetiségi egyenjogúsítást a közérdek követeli.

Davidovics Ljuba kapott megbízást kormányalakításra

Pasic visszaadta a mandátumot a királynak — A radikális-párt egyhangulag visszautasította a demokraták feltételeit — Hivatalnok- és katonai kormányalakításra számítanak Beogradban

A radikális párt csütörtök délutáni ülése, amelyről a Bácsme gyei Napló is beszámolt, azzal a következménnyel járt, hogy Pasic miniszterelnök még csütörtökön este visszaadta az új kormány megalakítására vonatkozó mandátumot a királynak. Ezzel a politikai válság új fázisba jutott és a koronának az alkotmányos és parlamenti szokáshoz képest, egy másik politikust kellett a kormányalakítással megbízni, ami pénteken délelőtt meg is történt.

A válság első fázisa a koalíciós kormány megalakításának kísérletében merült ki, amely a tárgyalások megindulása óta a siker minden reménye nélkül, de a parlamenti formák betartásának a kedvéért folyt le.

Pasic a kormányalakításra vonatkozó megbízásának visszaadásáról miniszterletársalt és a radikális pártklubot sem értesítette, úgy, hogy a péntek délelőtti órákban a parlamenti klubokban nem is tudtak róla. A megbízásról való lemondás csak akkor vált ismeretessé, amikor Davidovics Ljuba visszatért a királytól és közölte a demokrata klubbal, hogy megbízást kapott munka- és választási kormány megalakítására. Ennek kapcsán olyan hírek is terjedtek el, hogy Pasic nem is adta vissza a mandátumot és a király enélkül adott megbízást Davidovicsnak. Ezt a hírt azonban hamarosan megcáfolták.

A válság második fázisa, Davidovics kormányalakítási kísérlete, valószínűleg lényegesen rövidebb lesz, mint az első, amely közel két hétig tartott. Nyilvánvaló ugyanis, hogy Davidovicsnak nem fog sikerülni a kormányalakítás és

így a legrövidebb időn belül kénytelen lesz megbízatását ő is visszaadni a királynak. Hogy ezek után mi fog történni, arra nézve a legkülönbözőbb kombinációk merültek fel, de a legvalószínűbbnek az látszik, hogy ismét valamely radikális párti politikus fog megbízást kapni, ezuttal homogén radikális kormány megalakítására.

A demokrata párt köréből a nap folyamán olyan hírek terjedtek el, hogy tekintettel a radikális-demokrata koalíció végleges meghiusulására, tisztviselő-kormány fog következni. A Novosti szerint egyes demokrata képviselők is hangoztatták ennek a lehetőségét. Ez a tisztviselői kormány egyben katonai kormány is lenne, amelynek élén egy magasrangú katonai személyiség állna. Már nevek is kerültek kombinációba. Leginkább Stepanovics Stevo tábornokot emlegették, mint a jövő miniszterelnökét. Komolyabb politikai körökben ezeknek a híreknek nem adnak hitelt.

A radikális párt péntek esti ülésén olyan erősen utasították vissza a demokratákkal való minden további tárgyalás gondolatát, hogy ezzel a helyzet lényegesen tisztázódott és a homogén radikális kormány esélye ismét előtérbe nyomult.

Davidovics megbízatása

Davidovics Ljuba pénteken délelőtt folyamán megjelent a királynál, akitől megbízást kapott az új kormány megalakítására. Davidovics az udvarból azonnal a demokrata-klubba ment, ahol közölte, hogy megkapta a munka- és választási kormány megalakítására szóló megbízást.

Davidovics még a délelőtti fo-

lyamán érintkezésbe lépett a radikális- és földműves párttal és írásban hívta föl a két párt vezetőit a tanácskozásra. Pasicstól délután három órára kapott meghívást a miniszterelnökségre, ahol a tanácskozást meg is tartották. Davidovics közölte Pasiccsal megbízatásának tartalmát és fölívta Pasicot, mint a radikális párt vezérére, hogy pártja lépjen koalícióba a demokratákkal. Pasic kijelentette, hogy nem adhat mindaddig választ, míg pártjával a kérdésről nem tanácskozott.

A radikális párt elutasította a demokraták feltételeit

A radikális párt délután négy órakor kezdte meg ülését, amely este fél hétig tartott. Az ülésen Pasic közölte a párttal Davidovics Ljuba megbízatását, valamint azokat a feltételeket, amelyek mellett a demokraták hajlandók koalícióba lépni a radikálisokkal. A bejelentést vita követte, amelynek első szónoka Grgni Dusan volt. Részt vettek még a vitában Jankovics Velizár miniszter és más képviselők is, akik valamennyien élesen állást foglaltak a demokratákkal való minden együttműködés ellen. Maga Pasic is kijelentette az ülésen, hogy ő ugyan létre akarta hozni a koalíciót, de olyan feltételek mellett, mint amilyeneket a demokraták akartak, a koalíció megalakítása teljesen lehetetlen. Az ülés végén egyhangú határozatot hoztak, amelyben a leghatározottabban elutasítják a demokraták követeléseit, amelyek szerintük nemcsak tulhajtottak, de nem is alkotmányosak.

Az ülés után a radikális párt körében az a nézet alakult ki, hogy Davidovics Ljuba egy-két napon belül kénytelen lesz megbízatását visszaadni a királynak és hogy talán már hétfőn ismét radikális politikus fog megbízást kapni kormányalakításra.

A demokraták ezzel szemben bíznak abban, hogy Davidovicsnak sikerül kormányt alakítani. Az a körülmény azonban, hogy demokrata körökből indult ki a tisztviselő-kormány és katonai diktatura gondolata, arra mutat, hogy ők is kénytelenek Davidovics megbízatásának kudarcával számolni.

Scotus Viator újabb tárgyalásai Radicscsal

A Novosti zagrebi jelentése szerint Scotus Viator meglátogatta Radicsot, akivel közölte, hogy kihallgatáson volt Sándor királynál, a kihallgatás részleteiről azonban nem nyilatkozott bővebben. Közölte azonban Radicscsal, hogy elmondotta a királynak, hogy Radics a megegyezés mellett van és hogy Radics politikája egyben a horvát nép politikája is. A király teljesen meg volt elégedve Watson

beszámolóival.

Elmondotta még Watson, hogy Beogradban tárgyalt Davidovicssal, Velykovicssal, Jovanovic Ljubával és Jovanovic Jocoával is és meglátogatta Protics Sztóján is, akit az egyetlen szerb államférfinak tart, aki tudja, hogy mit akar és hogyan kell keresztülvinni akarát.

Watson végül azt tanácsolta Radicsnak, hogy menjen Beogradba, ha nem is a parlamentbe, mert szükségesnek tartja, hogy fölvegye Radics a személyes érintkezést a szerb politikusokkal, akik nem ismerik eléggé a horvát politikát. Véleménye szerint így gyorsabban lehetne a meg egyezést létrehozni. Hangsúlyozta végül Scotus Viator, hogy Párisban is nagy érdeklődéssel kísérik a horvát eseményeket.

Protics Sztóján a helyzetről

A beteg Protics Sztóján részletesen nyilatkozott a Novosti munkatársa előtt a politikai helyzetről. Nyilatkozatában élesen elítéli a demokraták magatartását, akik szerinte még most is úgy viselkednek, mintha nem is lettek volna időközben választások. Protics kijelentette, hogy homogén radikális kormány megalakítását tartaná a leghelyesebbnek és a helyzet javulását csak az alkotmányrevíziótól várja. Hangsúlyozta végül Protics, hogy az alkotmányrevízió maga is alkotmányos cselekedet, amelyet a vidovdani alkotmány nemcsak megenged, hanem azt is pontosan körülírja.

A demokraták nemzetiségi politikája ellen

Beogradi munkatársunk beszélgetést folytatott a radikális klub mai ülése után dr. Grgin Dusan képviselővel, aki kijelentette, hogy a klub egyhangulag foglalt állást a demokratákkal való megegyezés ellen. A radikális párt tagjai lehetetleneknek tartják a demokraták feltételeit és azt kívánják, — s ennek a kívánságnak teljesülése csak napok kérdése — hogy tiszta radikális kormány alakuljon. A demokraták feltételei közül legsúlyosabbnak és legelfogadhatatlanabbnak tartották a radikális pártban a belügyminiszeri tárcára való igényt, mert az az általános elterjedt vélemény, hogy a demokraták ennek a tárcának birtokában olyan politikát folytatnának a horvátok, szlovének és a nemzetiségek ellen, ami ezek elégedettségét csak növelné. A radikális pártnak egyhangú véleménye, hogy erre semmi szükség sincs; a konszolidációs korszaka következett be az államban és a józan politikának legelső feladata az állam minden polgárának nyugalmát biztosítani. A tapasztalatok is ezt mutatják. — Jeleztette ki dr. Grgin — például éppen a magyarság, amelytől pedig a legkevésbé lehetett várni pszichológiai alapon, hogy lojálisan viselkedjék, a választásokon bebizonyította, hogy nincs igazuk azoknak, akik minden alkalmat megragadnak a nemzetiségek elleni vádaskodásra. Ez is bizonyítja, hogy nemcsak lehet, de kell a nemzetiségekkel szemben türelmi politikát folytatni.

— A demokraták mindent el akartak szerbesíteni, ami az államérdek szempontjából sem kívánatos. Ötven-hatvan éves régi tisztviselőktől azt kívánták, hogy minden átmenet nélkül, vagy legfeljebb egy év átmeneti idő alatt sajátítsák el az államnyelvet.

— Az esküt letett magyar tisztviselők beváltak s el fogják sajátítani az államnyelvet, amelyen a szolgálatot már ma is el tudják látni.

A csehszlovák-magyar konfliktus kulisszatitkai

Prágában Habsburg-restaurációtól tartanak

A budapesti sajtó a kisantant és Magyarország között kiélesedett helyzettel kapcsolatban állandó célzásokat tesz arra, hogy nem a határincidensek az okai a kisantant-államok jelenlegi, barátságosnak nem nevezhető magatartásának. A tulajdonképpeni okot sem nevezik meg a lapok, de — mint Budapestről jelentik — jólinformált körökben azzal a beogradi eredetű hírrel hozzák kapcsolatba a kisantant kormányai és a magyar kormány közötti konfliktust, amely szerint Habsburg Ottó Magyarországon tartózkodik a szombathelyi Mikes-kastélyban.

Budapestben úgy tudják, hogy a prágai külügyminisztérium meg van győződve annak a hírnek hitelességéről és a csehszlovák kormány részéről nem a határincidensek miatt léptettek életbe retorziókat, hanem figyelmeztetőül a magyar kormány számára, hogy ne is gondoljon Habsburg-restaurációra. A kisantant bizonyosra veszi, — vélik budapesti politikai körökben — hogy Magyarországon komolyan foglalkoznak Habsburg Ottó megkoronázásának tervével és ezzel hozzák összefüggésbe gróf Bethlen István miniszterelnök London-Páris-Római utazását is, amelynek állítólag az lenne a célja, hogy megnyerje a nagyantant beleegyezését a Habsburgok magyarországi uralmának visszaállításához. Természetesen Budapestben pusztá képzeldetésnek mondanak minden ilyen feltevést; hangsúlyozzák, hogy Bethlen miniszterelnök külföldi utazása kizárólag gazdasági természetű és visszautasítják azt a kombinációt is, hogy Kállay Tibor pénzügyminiszter csupán azért kíséri el a miniszterelnököt az antant államok fővárosaiba, mert így akarják elvonni a figyelmet a feltűnéskeltő külföldi utazás politikai jellegéről.

A vegyes bizottság tagjai

A csehszlovák határincidensnek elintézésére kiküldendő vegyes bi-

zottság tagjait mindkét részről megnevezték. A csehszlovák kormány a külügyminisztérium nevében Kivid-Jizersky követségi tanácsost, a belügyminiszter nevében Rotter osztálytanácsost és a szlovenszkoí minisztérium nevében Folejs miniszteri tanácsost. A magyar bizottságot már majdnem teljesen összeállították. A magyar delegáció egyik tagja a külügyminisztérium részéről Rudnay Lajos, a másik tagja a borsodmegyei alispán lesz, a harmadik tagot vagy a vámórség részéről vagy pedig a katonaság részéről jelölik ki, minthogy lövöldözésről van szó, tehát katonai szakértőre lehet szükség a vizsgálatnál.

Csehszlovákia folytatja a kiutasításokat

A csehszlovák kormány hatvanban állapította meg azok számát, a kiket ki kell utasítani Szlovenszkból. Pozsonyból hat magyar állampolgárt utasítottak ki a hatóságok, mind a hatan felebbezték a kiutasító végzés ellen, de a belügyminisztérium még nem döntött. Pozsonygyéből hét magyar állampolgárnak kézbesítették a kiutasító végzést. Ezek közül öten Komáromban, ketten pedig Dunaszerdahelyen laknak. Köztük van Bethlen Aladár gróf földbirtokos is. Kassáról Surányi Lajos volt kommunista képviselőt is kiutasították a csehek, három más kassai lakóssal egyetemben. A Lidove Noviny jelentése szerint a csehek Nagy Gyula kommunista képviselőt is ki fogják utasítani, még pedig azon a jogcímen, hogy kétes az állampolgársága. Prágai jelentés szerint a kiutasított magyarok felebbezését a csehszlovák kormány egytől-egyig visszautasította.

»Titkos célok«

Budapestről jelentik: Egyre nyíltabban foglalkozik a magyar sajtó azzal a feltevéssel, hogy a himfalui incidens csak ürügye s nem oka a csehszlovák kormány erőyes fellé-

pésének. Az Ujság a jólinformált körök véleményét Benes legutóbbi beszédéről a következőkben ismerteti:

— Benes olyan formában hangoztatja a barátságos közeledést, ami egyáltalában alkalmatlan a barátságos viszony megteremtésére. Előzetelt sürget anélkül, hogy tudna, mi lesz a vegyes-bizottság döntése. Merő szofizmussal dolgozik s ezzel elárulja, hogy titkos céljai vannak.

Az Est a következőkben utal arra, hogy mik lehetnek ezek a »titkos célok«:

— Egészen nyilvánvaló, hogy a csehek az egész akciót miért rendezték: Gróf Bethlen István miniszterelnök és Kállay Tibor pénzügyminiszter párisi útjának sikerét akarták ilyen atmoszféra megteremtésével lehetővé tenni.

A suboticaí iskolák

Bizottság tesz javaslatot az iskolák elhelyezésére

A suboticaí iskolák elhanyagolt, rossz állapota állandóan foglalkoztatja a suboticaí hatóságokat. Az anyagi eszközök hiánya miatt azonban nem tudnak megfelelően gondoskodni az iskoláknak elhelyezéséről.

A városi tanács most azzal a tervvel foglalkozik, hogy vegyes bizottságot fog megalakítani, amelyben úgy a város, mint a tanügyi hatóságok képviselői helyet foglalnak és ez a bizottság fog javaslatot tenni a suboticaí iskolák jobb elhelyezésének, illetőleg az új iskolák építésének kérdésében.

A bizottság megalakítására közvetlenül a suboticaí tanítóképzőintézet elhelyezése ad okot, amely iskolát mostani ideiglenes hajlékából megfelelőbb helyre akarják áthelyezni. A bizottság már legközelebb megalakul és azonnal munkához lát.

Tizennégy koporsó

(Budapest április 26.) Poros, ápriliségi alkony. Frdén hull a napsugár a kerepesi temető fehérvörös sírerdéjébe. A halottasház előtt őrtálló jegenyék sora zödzül a tavaszi égre ezüstfelflök közé. És fenn a sírok végtelen egyformaságu labirintjában, fekete tömeg zsúfolódik, szorong, hullámszik. Ezer, tizezer, százezer ember. Férfi, nő, gyermek, ifju, öreg, szegény, gazdag. Legtöbbje mégis munkás, munkásember, gyárilány, munkásasszony. Gyászoln; s egy kicsit tüntetni is gyültek itt egybe, tüntetni a szeretetükkel, részvétükkel, egyvilágba tartozó ösztönös érzésükkel, tizennégy koporsó, tizennégy halott körül...

Öt óra után pár perccel kihozzák a virágokkal szines szalagokkal, tarkakoszorúkkal elborított koporsókat a tere, a kéklő szabadég alá. A sűrű rendőrkordon meginog a tömeg hullámától, míg az ezüstbetűs, egyszerű fakoporsókat lerakják, katonás sorba, egymás mellé Szent-Mihály-lovaira. Minden koporsón egy név, minden koporsóban egy kilobbant, elperzselődött élet. Tán így, ilyen rendben állottak egymás mellett a gépek előtt is, a végzetes műhelyben. Az ember sokaság összerázkódik körülöttük, mintha csak azt akarná kifejezni egy önkénytelen gesztussal: a miéink ők...

A virágos koporsók eltűnnek, csak a rengeteg emberfej sűrűje látszik köröskörül, amerre tekintek. Minden arc más, minden fej másképp boltozott, de most mindenben egy gondolat, egy érzés györödik. Titokzatos, félelmes, tragikus nagyszerű kapocs százezer ember között, akikből egyetlen óriás lett, hiánykódó, nyugtalan levjáthán, de csudála-

tos erővel fékezi magát. Az emberfejek barnasága fölött mozgó, kis acélkupolák tolnak ide-oda: diszbe öltözött rendőrök sisakjai. Itt-ott megvilan egy aranyfényű is közöttük.

Azután néhány hangos, paranesoló szó harsan: a tömeg szétnyílik s a támadt élő-uccán végighalad az ezüstsfekete papok sora. Fekete birétnok közt felmagaslik az aranyos püspöksüveg. Megkezdődik a szertartás.

A komor megrázó ének férfikórusa mélyen zeng:

Körülvettek engem halálsóhajok, talvildági tájdzalmak... circumdeđerunt me...

És a füstlőgő tömjénfelhő felszáll a derült ég felé, hosszan eldölt napsugarak aranyrácán keresztül A tizennégy halott némán, örökre mozdulatlanul alszik sötét koporsójában. Füleik elzárultak földi hang elöl, nyelvük megbénult, szíviük verése elállott és vérük melege kihült. Tizennégy széné égett holttest, tizennégy volt-ember, most enyésztebe induló roncs, por és hamu. Már csak az élőknek szól itt az ének:

Befoglaljuk arcunkat a mi hitvallásunkba és zsolttárokkal dicsőítjük őket...

Messze, beláthatatlan messzeségben, zeng, zug a tömeg. Az élet morajlik át rajta, az Élet, amely nem bírja a béna mozdulatlanságot, nem ismeri a néma nyugalmat. Ezeknek a koporsóknak lakói, itt, az örök dermedtség végtelen pihennek már, de közöttük az élet szava, mozdulása reben, mint ahogy percenve fakad a rügy, nő a fü sirhanatok felett.

Az ének és könyörgés utolsó hangja is elzeng. A puritán evangélikusok pátetikuss igéi csendülnek utána: Ki tudja, mikor, mely órában jó el hozzátok az Ember Fia? Ki tudja, mikor, mely órá-

ban halljátok ti is az elhívó szót!...

Halk zokogás, elcsukló sírás jajja lebben át a szavak hézagait kitöltő csenden. S most egyszerre, a szorongó embervállak résén, egy kis csoport tűnik elő. Három fiatalember, gyászos, ünnepi feketében. Közükben fehér virágcsokor, amelyről fehér fátyol leng. Mereven, lehajtott fejjel állnak, három koporsó előtt. Három megtörött, zokogó fiatalember: három özvegy vőlegény... Három menyasszony feketére égeti testét rejtik előlük a virágos koporsók. Most, ide, így hozták el vőlegénycsokorukat... Nem lehet rájuk nézni szivig sajduló megindultság nélkül...

Egyre jobban elnyulnak az árnyak s mikor a bucsuzató szónokok egymásutánjában Kéthly Anna elfogódott szava hallatszik: Tizennégy koporsó, tizennégy sir... miért, miért, miért? — a lelkeket is ellepi a szomorúság sötéteje. Könny fátyolozza a szemeket ég egy láthatatlan kéz kínzó kapcsot vet a szívekre. Ezer, tizezer, százezer szívre...

Hat óraker azután megindul a menet. Előre gördülnek a nehéz gyászkoocsik s egy kürtös a takarodót fújja. Hosszan, fájva sikong az ércrotor öbléből az elhaló hang. Egyszerű, naiv bucsuzója egyszerű, naiv szíveknek — az utolsó utra... Aranyport szítal az alkony a temető fölött. Vörösbe borul a fermentó nap s az ezüstös hintók tükörablaka vér és tűz színébe gyullad.

A sírok nyitott torka sötétben várja új lakóit, kiket a végzet kiszakított munkás életük hétköznapjaiból, temetői, fekete ünnepre. A végzet és még valami, ami az élőket terheli, vádolja... A munka vértanui már elpihennek a német hideg örökkévalóságában, mire elkeddik az este a Város fölött.

Megsemmisítették a Polonyi-Novák pör itéletét

Budapestről jelentik: Pénteken délelben hirdette ki a felebbviteli bíróság a Polonyi—Novák-pörben az itéletet, amely szerint a felebbviteli bíróság a járásbíró ítéletét az előző eljárással egyetemben alaki okból megsemmisíti és a bünvádi perrendtartás értelmében az iratoknak az ügyészséghez való áttevését rendeli el.

A végzés indoklásában a felebbviteli bíróság kimondta, hogy határozott vádemelés Polonyi Dezsőnek a Friedrich István hadügyminiszternek átadott beadványában nem foglaltatik és nincs benne határozott kérelem, hogy Novák Elemér vezérkari ezredes sértett ellen a fegyelmi, vagy bünvádi eljárást megindítsák. A beadvány csak azt kérte, hogy Novákék jog- és rendellenes működését szüntessék be és az iratokat az ügyészségre tegyék át.

A végzés ellen perorvoslásnak helye nincs és így a bíróság az ügyész felfolyamodását visszautasította.

Angol interpelláció a német különítmények leszereléséről

Londonból jelentik: Wedgwood ezredes a munkáspárt részéről az alsóház ülésén azt a kérdést intézte Bonar Law miniszterelnökhöz, hogy van-e a brit kormánynak valamilyen megállapodása a szövetségesekkel az állítólagos német különítmények lefegyverzése és felosztása dolgában, mire a miniszterelnök helyett Guinness államtitkár igennel válaszolt. Második kérdése az volt Wedgwoodnak, igaz-e, hogy még csak nemrégiben hivatalos nyilatkozat történt, mely szerint a kormány meg van elégedve a német leszereléssel.

Guinness államtitkár azt felelte, hogy a nagyköveti tanács még mindig tárgyal erről a kérdéssel a németekkel, de részleteket nem mondhat. Wedgwood erre ezt a kérdést tette föl: Mi értelme van újabb követelésekkel előállani Németországgal szemben, ha a brit kormány maga bevallotta, hogy meg van elégedve a szerződés végrehajtásával?

— Bizonyára olyan új tények merültek fel, amelyekre fel kellett hívni a német kormány figyelmét — válaszolta Guinness.

Országos tanár-sztrájk készül

A gimnáziumi tanárok leakarják mondani állásukról

A Bácsme gyei Napló pénteki számában megírta, hogy a novisadi gimnáziumi tanárok sztrájkra készülnek, mert az állandóan növekedő drágaság ellenére sem segít a kormány nehéz helyzetükön. A tanári kar már régebben memorandummal fordult a kormányhoz, amelyben a fizetésen és az eddig élvezett pótlékokon kívül havi ezer dinár drágasági pótlékot kértek, a kormány azonban mindezekig nem teljesítette a novisadi tanárok kérelmét.

Vilics Márkó volt képviselő, a novisadi leánygimnázium igazgatója, a Bácsme gyei Napló novisadi munkatársa előtt a tanárok mozgalmáról a következőket mondotta:

— A mozgalom már több mint másfél évvel ezelőtt kezdődött, amikor a tanárok egységesen elhatározták, hogy a kormánytól drágasági pótlékot kérnek. A mozgalom azonban most már komolyabb méreteket öltött, mert nem csak a novisadi, hanem a beogradi tanárok is csatlakoztak az akcióhoz. Gyűlést tartottak Beogradban, ahol úgy hatá-

roztak, hogy a kormányhoz fordulnak követeléseikkel és amennyiben május 21-ig nem teljesíti a kormány követeléseiket, valamennyien lemondanak tanári állásukról.

Pénteken este a beogradi tanárok kiküldöttei Novisadon voltak, ahol a novisadi tanárokkal értekezletet tartottak. Az értekezleten közölték a beogradi tanárok határozatát. Abban biznak, hogy a mozgalomhoz az ország vala-

mennyi középiskolájának tanári kara csatlakozni fog. Az értekezleten elhatározták, hogy május hó 10-éig deputációt küldenek a kormányhoz, hogy még egyszer szóval is ismertessék a tanárok nehéz helyzetét és sürgős intézkedéseket kérjenek. Ha a kormány nem intézkedik, akkor a tanárok lemondanak állásukról, akiknek pedig hosszú szolgálati idejük van, azok nyugdíjaztatásukat fogják kérni.

Zombor a megyei székhely áthelyezése ellen

Ujabb küldöttség kérte a belügyminisztertől a megyei székhely Zomborban hagyását

Az új kerületi beosztás, amely a megyei székhelyt Somborból Novisadra helyezi át, Somborban kezdettől fogva nagy lehangoltságot keltett. Sombor városa már többször tiltakozott a megyei székhely áthelyezése ellen, amely — állításuk szerint — nemcsak a város érdekeit sérti, hanem a megyei közigazgatás menetét is veszélyezteti, azonban eddig a somboriak akciója nem vezetett eredményre.

Mint Somborból jelentik, a somboriak most újabb mozgalmat indítanak a megyei székhelynek Somborban való meghagyása érdekében. Népes küldöttség kereste föl a belügyminisztert, amelyben a vármegyei tisztviselők is képviselve voltak és amelyben nagyszámban vettek részt sombori kereskedők is. A küldöttség, amelyet dr. Lalosevic Joco sombori képviselő vezetett, azt a kérelmet terjesztette a belügyminiszter elé, hogy a kerületi beosztás megváltoztatásával a megyei székhelyt hagyják meg Somborban.

A kérelmet a küldöttség szónokája azzal indokolta, hogy egyrészt a megyei tisztviselőket Novisadon — ahol amugyis nagy

lakáshiány — nem fogják tudni elhelyezni, másrészt pedig a megyei székhely áthelyezése Sombor város fejlődésének megakadályozását jelentené és a fontos megyei centrum megszüntével Sombor kereskedelmét, iparát, idegenforgalmát és általában a várost teljes hanyatlás fenyegetné. Rámutatott a küldöttség arra is, hogy a közigazgatást sokkal könnyebben lehet Somborból irányítani, mint Novisadról és hogy végül arra is, hogy a hatalmas sombori megyeház épülete kiürülne, míg Novisadon nem tudnak a megyei hivatalokat, azoknak nagy számához képest megfelelően elhelyezni.

A belügyminiszter kijelentette a küldöttségnek, hogy az új kerületi beosztás végrehajtását ugyanis elhalasztotta a kormány és addig is, amíg a végrehajtásra sor kerül, megfontolás tárgyává fogják tenni a somboriak kérését.

Petrovic Milivoj dr. alispán is emellett foglal állást, hogy a megyei székhely Somborban maradjon, mert szerinte is rendkívüli nehézségekbe ütköznek a likvidálás és az áthelyezéssel járó zökkenés elsősorban a közigazgatásnak volna hátrányára.

Három letartóztatás a hamisított levélmiatt

Gráber Lászlót behozták a szubotikai ügyészség fogházába Sentán letartóztatták Benedek Ernőt

Az a levél, amelynek alapján az S. H. S. királyságbeli magyarság két vezetője ma börtönben ül, a bírói közegek megállapítása szerint is otromba hamisítvány. A levelet minden elővigyázatosság és körültekintés nélkül hamisították.

A levél nyomtatott levélpapíron, írógéppel íródott. A levélpapíron ez a felírás van:

Jugoszláviai Magyar Párt
Elnökség B.

A szöveg a magyar cimert fogja körül. Megállapítható, hogy az S. H. S. királyság Magyar Pártja soha nem nevezte magát Jugoszláviai Magyar Pártnak, soha ilyen szövegű nyomtatványa nem volt. Az S. H. S. királyságban nincs nyomda, amely magyar állami címerrel ellátott nyomtatványt nyomtatna, a levélpapíron használt betűkből azt is meg lehet állapítani, hogy ez a levélpapír nem Suboticán s nem valamelyik vajdasági nyomdában készült.

A levél 1922 október 22-ikéről van kelteve. A kelet a megszólítással egy sorba van írva, úgy, amint valamikor a katonaságnál a szolgálati jegyeket és egyéb írásokat kiállították. Ügyvédeknel merőben szokatlan a levélnek az ilyen formája.

A híres levél az Ébredő Magyarok Egyesületének vezetőségéhez van címezve s tartalma utal arra az állítólagos megállapodásra, amelyet a Magyar Párt, vagy valaki e párt részéről az Ébredő Magyarokkal megkötött s e megállapodások fixi-

gek megállapítása szerint is durva hamisítvány a megindult eljárás alapja.

A nyomozás

Dr. Nagy Ödön szerda óta van a subotikai ügyészségen. Ma dr. Petrovic János subotikai ügyvédet is megbizta védelmével, aki a védelmet dr. Magarasevic Sándorral együtt látja el.

Dr. Gráber Lászlót, mint megirtuk, csütörtökön délután Beogradban tartóztatták le. Gráber csütörtökön Suboticára akart utazni, amikor letartóztatták. Beogradból átvitték Pancsevóra, ahol irodájában és lakásán házkutatást tartottak s összeszedték a Magyar Párt vezetőségével és az egyes szerkesztőségekkel folytatott levelezését. Pénteken Pancsevóról egy detektív Suboticára kísért dr. Grábert, akit pénteken délután átadtak az ügyészségnek. Dr. Gráber László dr. Kalmár Elemért bízta meg védelmével.

Letartóztatták Benedek Ernő nevű sentai borbélyt is, akiről a levélben említés történik, hogy ő fog a jugoszláviai Magyar Párt és az ébredők közt közvetíteni. Megállapítható, hogy Benedek a levél keltezése körül időben nem volt Magyarországon.

Benedek Ernő lakásán is házkutatást tartottak s találtak nála egy rossz bélyegzésű tíz koronást, egy régi husz koronás osztrák-magyar bankjegyet. Benedek ellen az a gyanu, hogy sűrűn járt át Magyarországra. A háza népe és a szomszédai ellenben azt igazolják, hogy az utóbbi három évben nem mozdult ki Sentáról.

Benedeket is beszállították a subotikai ügyészségi fogházba.

A letartóztatottakkal úgy a fogházba szállítás előtt, mint azóta is teljesen kifogástalanul, emberségesen bántanak.

Azonban, bár maga az igazságügyminiszter tett ígéretet arra, hogy az eljárást a letartóztatottak ellen gyorsan lefolytatják és befejezik, még semmit sem lehet tudni arról, hogy mikor lesz vége a vizsgálatnak s mikor hoz a bíróság ebben az ügyben végleges határozatot. Egyelőre tanulmányozzák a házkutatás alkalmával lefoglalt iratokat, hogy ha már a hamisított levél nem bizonyít a letartóztatottak ellen, megállapítsák, nincsen-e ellenük egyéb bizonyíték.

Emberi számítás szerint a három letartóztatott szabadon bocsátásának órák kérdésének kellene lenni, azonban mégis arra kell számítani, hogy még néhány napba belekerül, amíg visszanyerik szabadságukat.

Az S. H. S. királyságbeli magyarság, amelyet Gráber és Nagy Ödön letartóztatása a legismertebb nevű vezetőitől fosztott meg, teljesen nyugodan várja és nyugodtan is várhatja a bíróság döntését. A magyarság ellen való árulás volna az, ha a magyarság itteni vezetői irredenta szervezetekkel összeköttetést tartanának fenn, s sem dr. Gráber, sem dr. Nagy Ödön, sem senki a magyarok vezetői közül, nem követhet el árulást a magyarsággal szemben, hiszen a Magyar Párt arra törekszik, hogy legyőzze az itt élő magyarsággal szemben láplált bizalmatlanságot és rosszindulatot, igazolja a magyarság teljes loyálisát, Emberileg és politikailag lehetetlen tehát, hogy két annyira exponált, s annyira körültekintő politikus, mint Gráber és Nagy Ödön irredenta összeesküvésbe keveredjenek. De elment mond ennek az is, hogy úgy dr. Gráber, mint dr. Nagy kimondottan progresszív gondolkodású emberek, akiknek világielfogása, társadalmi és politikai nézetei összegyűjtöttellen ellentétben áll azzal az irányzattal, amelyet Magyarországon az ébredők reprezentálnak, lehetetlen tehát, hogy ők az ébredőkhöz forduljanak, velük kössenek megállapodásokat.

A pecsét, ami a levélen van, kör alakú. A szövege: S. H. S. királyság Magyar Pártja s közepén szintén a magyar cimert van. A pecsétről is megállapítható, hogy az nem az S. H. S. királyság területén készült.

Az, aki a levelet készítette, aligha látta Gráber, vagy Nagy Ödön aláírását, mert ez az aláírás nem is hasonlít az eredeti aláírásokhoz. Gráber László a nevét állandóan így írja alá: Gráber László dr. A levélen Dr. Gráber László van. Nagy Ödönnek karakterisztikus az aláírása, amit nem is próbáltak utánozni.

Ez a levél, amely a bírósági köze-

podást. Gráber László nem is volt Budapesten, holott a levél szóbeli megegyezésre és szóbeli tárgyalásokra hivatkozik.

A főispán nyilatkozata

Dr. Pletikoszits András suboticei főispán ma Beogradban volt, ahol a belügyminisztériumban érdeklődött a letartóztatásokról is. A belügyminisztériumban szerzett információiról a főispán munkatársunknak a következőket mondta:

— A belügyminisztériumnak dr. Gráber László és dr. Nagy Ödön ügyére nézve ma már nincs illetékessége, mert az ügy a bíróság előtt van.

— Az én meggyőződésem is az, hogy az ominózus levél hamisítvány s ennek a nézetemnek a belügyminisztérium előtt kifejezést is adtam.

Tíz évig hordott

egy gyermekkezet a mellén
Gyermeki kéz mint talizmán.

Gyulafehérvárról jelentik: Rád Juon petrozsényi lakost birkalopás miatt letartóztatták és átkísítették Gyulafehérvárra, az ügyészséghez. Megmotoztatása alkalmával a fogházörök — legnagyobb meglepetésükre — egy gyermekkezet találtak Rád mellére kötve, teljesen elszáradt állapotban. Rögtön vallatóra a kéz eredetére vonatkozólag Rádot, aki bevallotta, hogy a kezét már 1914 óta hordotta magánál, mint talizmánt.

Rád szerint a kéz, amely állítólag egy az osztrák-magyar hadsereg oroszengyelországi előnyomulása alkalmával megölt gyermektől származik, kitűnő talizmánnak bizonyult, soha semmi komolyabb baj nem érte őt, holott mindvégig résztvevett ezredének legveszedelmesebb ütközeteiben. Egyetlen egyszer érte egy fáradt golyó, de megakadt a sziv fölötti izomzatban.

A vallomásról azonnal jegyzőkönyvet vettek fel, a teljesen elszáradt gyermekkezet pedig mint corpus delictit őrizetbe helyezték.

Romániában visszaadták a lefoglalt magyar könyveket

A bukaresti sajtó megvédte a magyar könyveket

Kolozsvárról jelentik: Egész Romániában nagy feltűnést keltett a múlt héten a belügyminisztérium rendelkezése, amelyben elrendelte, hogy az 1920-ik év óta Romániába külföldről behozott magyar könyveket el kell kobozni. A miniszter a rendeletet azzal indokolta, hogy ily módon akarja megvédelmezni a romániai nyomdaipart. A rendelet alapján az erdélyi könyvkereskedésekben a rendőrség lefoglalta az indexre helyezett magyar könyveket és az elkobzás végrehajtásáig megtiltotta a könyvek árusítását. A belügyminisztérium azonban gyorsan belátta azt a kedvezőtlen hatást, amelyet a magyar könyvek elkobzásának végrehajtása jelentett volna és sietett még a félton ezt a helytelen intézkedést helyrehozni.

Az erdélyi könyvkereskedők küldöttsége Bukarestbe utazott, hogy a kormányt felvilágosítsa az intézkedés antikulturális jellege felől. De segítségre sietett e magyar könyvkulturának a bukaresti sajtó, amely ugyancsak pártiszínezet nélkül, kemény szavakkal kritizálta meg az eljárást. A kettős intervenciónak sikere volt. A belügyminiszter leoldotta a rendőri intézkedést és elrendelte, hogy a lefoglalt könyveket adják vissza azok jogos tulajdonosainak.

A miniszteri rendelet már megérkezett a kolozsvári rendőrséghez, a mely azonnal közölte az érdekeltekkel a kedvező fordulatot.

A belügyminiszter arról is értesítette a kolozsvári rendőrséget, hogy a könyvbehozatali tilalmat továbbra is fenntartja s e rendelet szigorú ellenőrzésére utasította a hatóságokat. A könyvkereskedők abban reménykednek, hogy a belügyminisztériumban előbb-utóbb a megértés és belátás szelleme fog érvényesülni és lehetővé fogják tenni a könyvek behozatalát is.

Meghiusult a romániai köztisztviselők sztrájkja

Csak az igazságügyi tisztviselők sztrájkja sikerült

Bukaresti jelentés szerint a tisztviselősztrájk az egész vonalon megszűnt. A sztrájk proklamálása hirtelen történt anélkül, hogy a megvalósításhoz szükséges előkészületeket megtették volna. Így azután a sztrájk kimondása teljesen szervezetlenül találta a tisztviselőket, akik a sztrájk kezdetekor teljesen tanácstalanul állottak. A köztisztviselők mozgalmanak vezetőit letartóztatták, ami mély hatást gyakorolt a tisztviselőkre, akik még súlyosabb retorzióktól tartottak, s ezért mindegyikük pontosan megjelentek hivatalukban. A minisztériumokban, a rendőrségen, postán, vasuton a munka rendesen folyik. Az egyetlen hely, ahol a sztrájk sikerült, a bíróság volt. Itt még annyit sem lehetett megtenni, hogy a tárgyalásra kitűzött ügyeket hivatalból elnapolják, a tárgyalások minden formalitás nélkül elmaradtak.

A sztrájknak mégis annyi eredménye volt, hogy a kormány komolyan foglalkozni kénytelen a tisztviselők helyzetével. Az albizottság, a mely a tisztviselők segélyezését célzó 500 millió felosztására vonatkozó javaslatot készíti elő, a pénzügyminisztériumban összeült.

Hogyan várták

Horthy kormányzót Pécsen?

A magyar közszellem dokumentuma

A magyar kormányzó dunántúli körutja során április 26-án Pécsen tett látogatást. A pécsi rendőrség a látogatás előtt a következő rendeletet adta ki:

A m. kir. állami rendőrség pécsi kapitánysága.
2147—1923. Eln.

RENDELET

A Kormányzó ur Öföméltósága pécsi tartózkodására teendő rendőri intézkedések.

1. A Kormányzó ur Öföméltósága által érintendő utcákban levő háztulajdonosok (házgondnokok) kötelesek április hó 26-án egész nap házuk padlását zárva tartani. Felelősek azért, hogy a padlásra vagy háztetőkre senki fel ne menjen s ott ne tartózkodjék.

2. A háztulajdonos illetve lakásbérlő felelős azért, hogy a házban, illetve lakásban lakó és a rendőrség által április hó 25-én igazolt személyen kívül senki ne tartózkodjék.

3. Amennyiben valaki a házban (lakásban) ezen napon megszállna, köteles a háztulajdonos illetve lakásbérlő a rendőrségnél azonnal bejelenteni, s ha az illetőt nem ismeri, vagy bármely szempontból gyanús lenne, ezen körülményt a bejelentéskor külön megemlíteni.

4. A háztulajdonos illetve lakásbérlő felelős azon személyekért (háziak, vendégek) akik a Kormányzó ur Öföméltósága elhaladása idején a ház ablakából kinéznek.

5. Az ablakokban tartózkodók az utcára sem virágot, sem egyebet nem szórhatnak, s azért a ház, illetve háztulajdonosok felelősek.

6. A háznak az utcára nyíló kapui azon idő alatt, mialatt a Kormányzó ur Öföméltósága elvonul, zárva tartandók. A kaput kívülről kell lezárni, oda egy megbízható személyt állítandó, aki a kapukulcsot őrzi s aki a kaput igazolt rendőri közeg felhívására köteles fel-

nyitni. Mindezt a háztulajdonos (gondnok) felelős.

A házban levő üzletek, vendéglők stb. zárva maradnak; a redőnyöket le kell húzni. Ezért a ház és üzlet stb. tulajdonosok egyetemlegesen felelősek.

A fenti rendelkezések be nem tartása illetve a tilalmak megszegése kihágást képez, amely az 1921. évi XXVIII. t. c. 4. §-ának 2-ik bekezdése alapján 10.000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, behatáratlanlag esetén megfelelő elzárással büntetendő.

Ezen rendlet 1923. évi április hó 26-án reggel 7 órától este 10 óra 30 percig bír érvénnyel.

Pécs, 1923. április hó 24-én.

Török Lajos s. k.
m. kir. rendőrtanácsos kapitányság vezetője

Egy másik rendeletben Nendtvich Andor pécsi polgármester azt a parancsot adatta ki, hogy mindenki tartsa kötelességének, hogy a kormányzó érkezésekor a bevonulás utvonalanán minél nagyobb tömegekben álljon sorfaiat a katonaság és cserkészek kordonja mögött.

A pénteki budapesti jelentések szerint Horthy Miklós kormányzó pécsi fogadtatása kitűnően sikerült.

Kilencvenhét hallgatót

kizártak a kolozsvári egyetemről

Burkolt numerus klausus Romániában

Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári tudományegyetem hirdető tábláján szerdán délelőtt egy rektori hirdetményt függesztettek ki, a melyben közlik, hogy az egyetem tanácsa 97 egyetemi hallgatót exmaturált az egyetem anyakönyvéből. Az egyetemi tanács intézkedése érthető megrökönyödést keltett a zsidó hallgatóság körében, mert ez az első jele annak, hogy a kormány engedményeket tesz az egyetem békéje kedvéért az antiszemita célokért harcoló diákságnak.

Jacobovici dr., a kolozsvári egyetem rektora kijelentette, hogy a kizárás a közoktatásügyi minisztérium rendeletére történt, amely szerint az egyetem kötelekéből ki kell zárni azokat a hallgatókat, akik romániai állampolgárságukat szabályszerűen nem tudják igazolni.

Bukarestben és Jassiban tovább folyik az egyetemi hallgatók körében a mozgalom a numerus clausus érdekében.

A bukaresti egyetemi hallgatók ülést tartottak, amelyen elhatározták, hogy a további konfliktusok elkerülése végett nem mennek be az egyetemekre mindaddig, amíg kivánságaikat nem teljesítik.

A cuzista diákok a jassi egyetemen gyűlést tartottak, melyen elhatározták, hogy megtöltik a zsidó diákoknak az egyetemre való belépést és ennek keresztülvitele érdekében megszállva tartják az egyetem tantermeit. Azután papot hoztak és a hozott határozatok betartására esküvel kötelezték magukat.

Az egyetemi tanács erre ülést tartott és elhatározta az előadások beszüntetését. A bezárás egyelőre 5 napra szól.

Tíz millió dinár lesz Szubotica idej deficitje

A költségvetési tárgyalás befejezése előtt

Subotica város idej költségvetésének tárgyalását a városi tanács a napokban befejezi. Addig, míg a tervezet végleg nem tárgyalják le, nem lehet szabatosan megállapítani, hogy milyen eredménnyel fog zárulni a város idej költségvetése, azonban már kezd annyira kialakulni a budget képe, hogy körülbelül meg lehet állapítani az idej városi budget egyenlegét.

A kiadási tételek mintegy huszonöt millió dinárra rúgnak, tehát jóval nagyobb a város idej költségvetés irányzata, mint az előző években

valaha is volt. Ezt nemcsak az árak emelkedése okozza, hanem az a körülmény is, hogy a város az idej költségvetésbe nagyon sok olyan nagyobb beruházást vett fel, amelyeket kölcsönből akart fedezni. Mivel azonban a kölcsön meghiusult, a költségvetés terhére kénytelen a városi tanács ezeket a beruházásokat is eszközölni. Emiatt a kiadások az idej lényegesen magasabbak, mint más években voltak, mert például az utjavításokra olyan összeget vett fel a tanács a költségvetésbe, hogy ez egyedül is felborítaná a költségvetés egyensúlyát és helyzetét.

Ennek a következtében a város deficitje is magasabb lesz az idej, mint az előző években volt. Az eddigi kilátások szerint Subotica város idej deficitje tíz millió dinár lesz, tehát körülbelül kétszerese a tavalyi deficitnek. A városi tanács azonban a további tárgyalások folyamán még fedezetet fog keresni ennek az összegnek egy részére, úgy, hogy a lehetőség szerint csökkenteni fogják a deficitet.

A pótdadó kulcsát még nem állapította meg a tanács. Ez a tavalyihoz képest szintén emelkedést fog mutatni, ami annál súlyosabban érinti az adózókat, mert az idej — mint már ismeretes — nem progresszív alapon vetik ki a pótdadót.

Sok a panasz

a novisadai városi tisztviselők ellen

Két és félmillió dinár a deficit

Novisadról jelentik: Novisad városi közgyűlési tanácsa pénteken délután közgyűlést tartott, amelyen a költségvetést tárgyalták le. A közgyűlést Szlepcsevics Milán főispán nyitotta meg, utána Bosnyakovics István városi főszámvevő terjesztette elő a város 1924. évi költségvetését, amely szerint a város bevétele 11,221,431 dinár, kiadása 13,521,822 dinár, a deficit tehát 2,300,431 dinár. A közel két és fél millió dinár hiányt a város 92%-os pótdadóval fogja fedezni.

A költségvetés előterjesztése után Svinyarev Miladin dr. (radikálpárti) emelkedett szólásra. Beszédében kifogásolta a költségvetés tervezetét és kijelentette, hogy csökkenteni kell a tisztviselők létszámát, mert sokkal kevesebb hivatalnok is elvégezi a munkát, mint a mennyit most a város foglalkoztat. Általában panaszokozik a tisztviselőkre, akik a felekkel sok esetben gorombáskodnak. Ezután a választási névjegyzék összeállítását kifogásolta. Kijelentette, hogy a névjegyzékből sok szláv nemzetiségű polgár is kimaradt. Indítványozta, hogy kérjék a belügyminisztériumtól, engedje meg a választási névjegyzék újbóli összeállítását.

Svinyarev után Ernszt Bernát bírálta a költségvetést.

Petrovics Gyóka a városi tisztviselők ellen felmerült panaszok kapcsán kérte a polgármestert, hogy teremtse rendet és szigoruan járjon el a gorombáskodó tisztviselőkkel szemben. A város jelenlegi politikáját különben nem helyesli. Azután indítványozta, hogy iskolák építésére 400.000 dinárt vegyenek fel a költségvetésbe.

Nikolics Brankó dr. elfogadásra ajánlotta a költségvetést, azonban kijelentette, nem bizik abban, hogy az állam kifizeti az állami adók után járó 10 százalékot. A tisztviselők létszámának csökkentéséről megjegyezte, hogy a város nem bocsájthat el tisztviselőket, mert azokat az állam nevezte ki.

Ezután Stetanovics Zsárkó dr. polgármester mondott beszédet. Elismerte, hogy a múltban sok hiba történt, azonban a viszonyok napról-napra javulnak és ezentúl az utcák tisztántartására is nagy súlyt fog helyezni. Kijelentette, hogy az állami adók után járó 10 százalék miatt nem kell aggódnia, mert a pénzügyminiszter megígérte, hogy visszafizetik a városnak. Kérte a költségvetés elfogadását.

A polgármester beszéde után Szekulics Milán képviselő a választási névjegyzékek összeállításáról beszélt. *Kioldja, hogy a magyarokat, akiket a választási jog megillet, nem vették fel a névjegyzékbe,* majd Svinyarev ellen támad, hogy ő csak a szlávok érdekében emelt szót, habár a magyarok is egyenlőjü állampolgárok és őket is megilletik a jogok, ha kötelezéseiket teljesítik. Követeli, hogy a választási névjegyzékbe minden választói jogosultsággal bíró állampolgárt vegyenek fel, nemzetiségre való tekintet nélkül. A költségvetést nem fogadja el. Kijelentette, hogy a jövedelem 50 százalékát a fogyasztási adók teszik, ami csak a drágaság emelkedését eredményezi. Miába ad fizetésemelést a város tisztviselőinek, ha a drágaság növekedését maga is elősegíti a fogyasztási adók felemelésével. Indítványozta, hogy e helyett a pótdát emeljék fel.

Latinsics Jován elfogadta a költségvetést. Több jelentéktelen felszólalás után a költségvetést részleteiben is elfogadta a közgyűlés.

A magyaroknak a választói névjegyzékből való kihagyását senki nem indokolta, Szekulics felszólalására hivatalos helyről nem reflektáltak.

HIREK

•••

— **Spanyolországból érkezett adomány a Lányi-alap részére.** Spanyolországból La Coruna városából kapott a Bácsmegeyi Napló szerkesztősége levelet. *Pátkay Sántor,* a suboticiai származású jeles hegedűművész, aki zenekarával most ott hangversenyez, küldött benne négyszáz koronát a Lányi-alap javára. Csak ma kaptam kézhez a Bácsmegeyi Napló április 4-iki számát — írja — s fájdalommal megdöbbenéssel olvasom a gyász hírt, hogy Lányi Ernő meghalt. A messze távolból gyászolom az elköltözött nagy mestert s őszintén fájjalom, hogy csak ezzel a csekély adománnyal vehetem ki részem a kegyelet kötelezettségéből. A Lányi-alap részére Krausz Heddy (Subotica) 400 koronát, Forgács Dezső (Topola) 1000 koronát adományozott. Ezek az adományok a tegnapi napon nyugtatott 400 koronával együtt 2200 koronát tesznek ki. A legutolsó kimutatásunkba összeadási hiba csuszott be. A korábban kimutatott 66.320 koronához jövő 30.400 korona helyesen 96.720 koronát eredményez, amit a mai 2200 korona 98.920 koronára növel.

— **A román királyi pár varsói utazása.** A román királyi pár legközelebb Varsóba utazik, hogy visszajárja a lengyel államfő bukaresti látogatását. A királyt utjára több miniszter is elkíséri, akik a lengyel államférfiakkal tárgyalni fognak a kelet-európai kérdésekről.

— **A yorki herceg esküvője.** Rendkívül ünnepélyességgel ülték meg ma Londonban az angol király másodszüllött fiának, a yorki hercegnek Lady Powes-Lyon Erzsébettel való esküvőjét. A canterburyi érsek az ifjú párhoz lelkes beszédet intézett, amelyben kérte, hogy igyekezzenek szociális érzéssel és cselekedetekkel az ellentéteket a nép körében áthidalni. Az esküvői lakomán a király közölte a yorki herceg ifjú hitvesével, hogy királyi hercegnői rangra emelte. A lakodalmi menetet 250.000 ember nézte végig. A lakodalmi menet utjába eső ablakokat fantasztikus összegekként adták bérbe. Egyetlen épület utcai ablakaiért több mint 3000 font sterlinget kaptak.

— **A zagrebi helytartó Beogradban.** Csimics, zagrebi királyi helytartó ma Beogradba érkezett. Az utazásának politikai jelentőségét tulajdonítanak.

— **Dr. Milkó Izidor jubileuma.** Vasárnap délelőtt tíz órakor tartja a városi tanácssteremben első ülését az a bizottság, amely magára vállalta dr. Milkó Izidor jubileumának előkészítését. Mindenki, aki úgy érzi, hogy nem mehet el szó nélkül azok mellett a felbecsülhetetlen kulturáriumok mellett, amelyeket dr. Milkó Izidor ötven esztendősi írói működése során szerzett, mindenkinek, akit ugyanazok a kötelek fűznek Subotichához, amelyek dr. Milkó Izidort ide kapcsolják: részt kell venni ezen az értekezleten. A város társadalmának kötelessége ezt a ritka jubileumot méltóan megünnepegni.

— **A monarchia levéltárának felosztása.** Beogradból jelentik: Abba a bizottságba, amely Bécsben az egykori osztrák-magyar monarchia állami levéltárának felosztását végzi, jugoszláv részről a következő delegátusokat küldték ki: dr. *Corović Vladimir* és dr. *Lukić Zivojin* beogradi egyetemi tanárokat, valamint dr. *Nagy Józsefet*, a zagrebi állami levéltár titkárát.

— **Félmillió dinárba kerülnek a tavankuti ármentesítés előmunkálatai.** Mint már megírtuk, az alsótavankuti gazdák vasárnap délután tartják meg az ármentesítő társulat alakuló közgyűlését. Időközben létrejött a megegyezés a felsőtavankuti gazdák között is és így valószínűleg egyidejűleg megalakulhat a felsőtavankuti társulat is. Az ármentesítés 450 katasztrális hold területre terjed ki és az alapmunkálatok költségei az előzetes költségvetés szerint félmillió dinárra rugnak.

A belügyminiszter figyelmébe

Felhívom b. figyelmét, hogy a diákok Veszedelmes felforgató elemek, Ők igaztják a tanárokat arra, Hogy sztrájkba lépjenek.

dió.

— **Megszüntetik az internálótáborot, — intézményessé teszik az internálást.** Budapestről jelentik: A belügyminisztérium és Zalaegerszeg városa között megállapodás jött létre, hogy az internálótáborot még az idén lebontják s helyébe köböl *dologházat építenek.* Az állam a dologház részére ötven katasztrális hold földet bérel Zalaegerszeg városától. A dologház, melyben ipari műhelyek, nappali foglalkoztató termek lesznek, *mintegy ezer emberre tervezik.* A megállapodás értelmében a dologház elkészíti Zalaegerszeg számára a csatornahálózatot és vízvezetékét. Zalaegerszeg városa egyúttal iparkodott azt is biztosítani, hogy a dologház körül vetevénykerteket készítsenek, melyek zöldségféléivel elláthatják Zalaegerszeget.

— **A nyomor miatt.** Novisadról jelentik: *Natyut Vazulné,* starabecsei munkásasszony, lakásán egy konyhakéssel átvágta balkarjának ereit. Az öngyilkossági kísérlet után hangosan jajveszékálni kezdett, amire a szomszédok segítségére siettek az eszméletét vesztett asszonynak. Rögtön orvost hoztak, aki bekötözte a sebet. Amikor az asszony eszméletre tért és megkérdezték, hogy miért vágta át az ereit, azt mondta, hogy a nagy nyomor miatt akart meghalni.

— **Elpusztított színházi díszletek.** Csütörtökön éjszaka Stari-Becsejen ismeretlen tettesek a magyar dalárda színpadi díszleteit elpusztították. A rendőrség megindította a nyomozást. A vandalizmus, amelyet a becseji szerbek is elítélnek, a magyarok közt nagy felháborodást kelt, mert a becseji magyarok eddig mindig támogatták a szerb kultúrtörökvéseket. A tettesek ismeretlenek.

— **Külön népszövetségi bizottság a nemzeti kisebbségek védelmére.** Hágából jelentik: A kamara a külügyi költségvetés tervezetét elfogadta. A vita során *Jonkher Wittert van Hoogenland* képviselő felszólalt a magyarországi, csehországi és romániai kisebbségek követelése érdekében s követelte a népszövetségek külön bizottságának megalakítását, amely a kisebbségek panaszainak átvételével és felülvizsgálásával foglalkoznék és azokat a népszövetségnek terjesztené elő. *Karnebeck* miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány Wittert javaslatát megfontolás tárgyává teszi.

— **Öngyilkos munkásleány.** Novisadról jelentik: *Nagy Klára* starabecsei munkásleány pénteken délután lúgkoldatot ivott és mielőtt kihallgatható lett volna, meghalt.

— **Kiutasítások Novisadon.** Novisadról jelentik: Pénteken a novisadi rendőrség három állampolgárt kiutasított az ország területéről. A kiutasítottak közül kettő annakidején Magyarországra opált, el is távoztak Jugoszláviából, de néhány hét múlva ismét visszatértek Novisadra, ahol hivatalt vállaltak. A városi tanács megadta részükre a letelepedési engedélyt, azonban a belügyminisztérium nem hagyta jóvá és ezért el kellett hagyniok az ország területét. A harmadik kiutasított pedig magyarországi utlevéllel jött át Novisadra munkába, azonban nem kapott letelepedési engedélyt. A kiutasítottakkal kapcsolatban az a hír terjedt el Novisadon, hogy az retorzió *Sever Bozsidar* letartóztatása miatt.

— **Temetés után.** A márciusi választások után Szarajevóban összeveszték a nacionalista ifjak egy, a kávéházból hazatérő Radics-párti politikusokból álló csoporttal, amelynek egyik tagját, *Szoso Jurajt* revolverből megsebesítették. *Szoso Juraj* néhány nap múlva meghalt. A temetésén négy szónok tartott beszédet. A rendőrség most az államvédelmi törvény rendelkezései alapján eljárást indított a gyűlés szónokai ellen. A szónokok kihallgatásuk alkalmával nem voltak hajlandók semmiféle nyilatkozatot tenni, csupán dr. *Batovinac*, az egyik terhelte jelentette ki, hogy ők nem véthettek a nemzetvédelmi törvény ellen, mert az a nemzeti egység, amit ez a törvény véd, valójában nem létezik. — Szarajevóban az kelt izgalmat, hogy *Juraj* merénylőt még nem nyomozták ki, ellenben azok ellen, akik elbucszatták, eljárást indítanak.

— **Becsapott a villám egy templomba.** Palánkáról jelentik: Szerdán este nagy vihar vonult át Palánka felett. Egy villám a palánkai római katolikus templom tornyába sújtott, ahol betörte az ablakokat és összerongálta az orgonát.

— **A baranyai menekültek szervezete** annak közlését kéri, hogy a suboticiai szervezet vasárnap, április 29-én, délelőtt 10 órakor a Postanska-uccában levő *Karlović-féle* vendéglőben gyűlést tart, amely alkalommal a tagdíjhátralék miatt kizárt tagok a közgyűléshez terjesztendő felelősségüket is betérjesztetni tartoznak.

— **Időtartam-táncverseny Beogradban.** A legújabb táncórület, az *időtartam-táncverseny* folytatja diadalmas előnyomulását: legközelebb Beogradban is létesül amerikai és angol mintára táncorna azok számára, akik élvezetet találnak abban, hogy két-három napig zötyögjenek trottok és steppek néger ritmusu zenéjére *megszokottság nélkül*, egyfolytában a parketten. A beogradi táncosok nehéz feladat előtt állnak, ha világrekordot akarnak javítani, — a hol az egyik résztvevő nyolcvanhét órai táncolás után *szívszélhűdésben meghalt* — megjavították a világrekordot kilencvenkét óra és néhány percre.

— **Esperantó-tanfolyom Szubotichán.** Hétfőn, április 30-án esperantó tanfolyam kezdődik Szubotichán. A tanfolyam tandija 30 dinár és a résztvevni szándékozók április 30-án és május 3-án jelentkezhetnek a Nemzeti-szállodában a régi Lloyd helyiségében, ahol a tizhetes tanfolyamot is tartani fogják.

— **Leégett a newyorki Island mulatóhely.** Párizsból jelentik: A lapok közlik Newyorkból, hogy a *Coney Island*, amely a világ egyik legnagyobb mulatóhelye volt és néhány száz hektár kiterjedésű parkban csupa faépületből állott, csütörtökre virradó éjjel a lángok martaléka lett. A nagy szélviharban mentésről szó sem lehetett. Szerencsére emberéletben nem esett kár. Az elpusztult épületek és felszerelések értéke meghaladja az egy millió dollárt.

— **Tolvaj kereskedőség.** Szován József sentai kereskedőség néhány nappal ezelőtt a Kolofon-cég bórkereskedéséből nagymennyiségű talpbört lopott. A lopott bürököt Subotichára hozta eladás végett, azonban a suboticiai rendőrség letartóztatta. Az eljárást megindították ellene.

— **Zsebmetszés a temetési szertartás alatt.** Pénteken délután a Gubogvár szomszédságában temetés volt. A Szent-Ferencrendi atyák temették *Orosz Istvánt*. A szertartás alatt, amikor *Fehér Ödön* kántor éppen a bucsuztatót énekelte, a gyászoló közönség között egy asszony elkialtotta magát: *Jézus Mária* — megloptak. Utána mindjárt egy másik asszony is felkiáltott: *Jaj, engem is megloptak!* Minden asszony a zsebéhez kapott, de a két lopáson kívül több nem történt. A szertartást az incidens után zavartalanul folytatták és befejezték. A zsebmetszést azonban nem fogták el.

— **Elfogott szélhámós.** Novisadról jelentik: A rendőrség a napokban elfogott egy 9-ik gyalogezredbeli őrmestert, aki magát *Perem Martinnak* nevezte. A rendőrség kérdést intézett a 9-ik gyalogezred parancsnokságához *Negotinba*, vajon szolgál-e az ezredben egy ilyen nevű őrmester. A parancsnokság azt válaszolta, hogy *Perem* nevű őrmester sőt ilyen nevű katona sohasem szolgált az ezredben. A további nyomozás során kiderült, hogy a *Perem* név hamis és hogy az elfogott neve *Peszilovics Milán* s hogy a beogradi helyőrségben szolgál, mint közkatona. A novisadi rendőrség megkeresésére a beogradi rendőrség ki-nyomozta, hogy *Peszilovics* körülbelül 3—4 hónappal ezelőtt eltűnt Beogradból és őrmesternek adta ki magát, s különböző szélhámosságokat követett el. A novisadi rendőrség átkísérte Beogradba, ahol a katonai hatóságnak adtak át.

— **Bethlen felhívása a magyar politikai pártokhoz.** Budapestről jelentik: Gróf *Bethlen István* miniszterelnök párisi útja következtében a magyar nemzetgyűlés szombaton kezd meg szünetét, amely május 23-ig fog tartani. A nemzetgyűlés pénteki ülésén *Rakovszky* belügyminiszter *Szilágyi Lajos* legutóbbi támadására válaszolva védelmébe vette a Horthy-akciót, majd folytatták a mezőgazdasági munkabérekről szóló törvényjavaslat tárgyalását. Pénteken délelőtt a parlamentben pártközi értekezlet volt, amelyen gróf *Apponyi Albert*, gróf *Andrássy Gyula*, *Szilágyi Lajos*, *Fabian Béla*, *Giesswein Sándor*, *Peidl Gyula*, *Haller István*, *Mayer János* és *Ernst Sándor* vettek részt és a melyen *Bethlen* miniszterelnök kijelentette, hogy tekintettel az ország nehéz helyzetére, valamint az ő és a pénzügyminiszter külföldi utazásának nagy jelentőségére, szeretné, ha távollétük alatt az összes pártok egyformán közreműködnének a politikai élet nyugalmanak megőrzésében és tartózkodnának minden olyan akciótól, amely zavart idézhetne elő. A megjelentek érte egymás után bejelentették, hogy hozzájárulnak a miniszterelnök kívánságához.

— **Előadás a szerb-magyar történelmi kapcsolatokról.** A szerb történelmi társulat csütörtökön este Beogradban ülést tartott, melynek keretében dr. Popovics Dusán a társulat titkára előadást tartott a szerb-magyar történelmi kapcsolatokról. Az érdekes előadást magas nyelvi vívta követte, amelyben dr. Radonics Jován, a suboticei kerület képviselője és Popovics György suboticei tanügyi inspektor is részt vett.

Növekszik a vajdasági bíróságv. Az a körülmény, hogy a bírák tömegesen hagyják ott a bíróságokat, majdnem mindenhol zavarokat okozott, de különösen érezhető ez a Vajdaságban. Itt évszám hevernek a perek, míg ítéletre kerülnek, hosszú hónapokon keresztül vannak vizsgálati fogságban a letartóztatottak, míg ítélet feleltük a törvényszék. Eddig csupán az elsőfokú bíróságok bírái hagyják ott a sok munkával, de kevés jövedelemmel járó foglalkozást, de most már a felelőbírói bíróság két bírója: Tabakovics Pál dr. és Aradszky Milán dr. adták be nemrég lemondásukat. A két bíró Novisadon nyit közös ügyvédi irodát.

— **Senta város közgyűlése.** Sentaról jelentik: Senta város kiszélesített tanácsa hétfőn közgyűlést tart. A közgyűlésen fontosabb tárgy nem szerepel.

— **Letartóztatott kerítendő.** Sentaról jelentik: Milics Milica sentai asztony összejártsza egy sentai vasutással, a lakására esett egy 16 éves cseléd lányt, akit kiszolgáltattak a vasutasnak. A bűnös kerítendő a rendőrség letartóztatta és beszállította a suboticei rendőrséghez.

Bukovics Mária, aki kilenc év gyermekekkel özvegyen maradt, hogy gyermekeit felnevelhesse, 2-3 lánca földet szeretne kibérelni. A gazdálkodáshoz ért. A bért, amit méltányosan kér megállapítani, pontosan megfizetni, a földet jól megművelni. Jóllelt földbirtokosokhoz s gazdákhöz fordul, hogy tegyék lehetővé megélhetését. Lakik Beogradski put, a kórházzal szemben. Szíves megkereséseket ide kér.

Prima gépszijakat gyárt Meklus Károly Novisad a selyemgyárnál.

A Typograph Sport Club ma, szombaton este fél hat órakor választmányi ülést tart a régi Lloyd helyiségében, Nemzeti-szálloda.

A Vojnich díjjal jutalmazott gróf Bethlen István: „Egy élete” című regénye kapható 25.— dinárért a Kurir könyvkiadónál Subotican.

Ha Öszivára utazik ne felejtse el felkeresni Preudenfeld Sándor vendéglő-éttermét. Pontos és figyelmes kiszolgálás! Előrendelő ételek és italok! Közel a vasútállomáshoz.

— Az új művészek egyetlen magyar nyelvű orgánuma az S. H. S. királyságban az Ut. Harcol az alkultura ellen és az új Emberért tevékenykedik. Ára 3 D.

Sándor Mátyás, Verne Gyula ismert regényét, Sándor Mátyást, dolgozta át filmre a világhírű francia Gaumont filmgyár. A film mindenütt, ahol bemutatásra került, óriási sikert aratott. A francia gyár a filmet a legpazarabb kiállításban, a legkiválóbb francia művészek közreműködésével készítette el. Ez a film méltó párja a világhírű gróf Monte Christo c. filmnek. Ebben a főszerepet egy megbántott, pénzért elárult, minden vagyonból kifosztott ember viszi. A film csütörtökön kerül vetítésre.

Dr. Andrejovics Andra fogászati specialista fogorvosi és technikai műtermét egyévi berlini és bécsi tanulmány után megnyitotta és minden fogászati munkát a legmodernebb kivitelben teljesít. Fogászati laboratóriumában a technikai munkákat fogorvosok részére is Alesch ur. a bécsi fogászati egyetemi klinikán volt főnöke végzi. Rendel. d. e. 9-12 és 3. u. 2-5-ig Kralja Petra Park 7. számú házban az emeleten (volt Reichl-palota). Telefon 4-52.

— **Bőr- és nemibetegnek Somborban** rendel. dr. Koralek lakásán (Weidinger-palota I. emelet) délelőtt 8-10 és délután 2-4 között. Salvarsan-oltások vérbaajosoknak.

Dr. Vécsei Jenő orvosi rendelője nemibetegek részére rendel. délelőtt 7-9. ig. délután 2-től fél 4-ig és 5-7. ig. Lakás: Cyrill-metoda-tér 5. I. emelet, Vojnich Piroška féle ház.

I. M. Ovdia beogradi ügyvéd. telefon 1548. Interveniál minden ügyben a hatóságoknál. Levelez: szerbül, magyarul és németül.

KÖZGAZDASÁG

Kötözködés a származási bizonylattal

A külföldről behozott áruk elvámolásához eddig szükség volt hitelesített számlára, továbbá olyan külföldi államokból érkező áruknál, amelyekkel kereskedelmi szerződés van, származási bizonylatra is.

Az új devizarendelet értelmében a hitelesített számlák bemutatása feleslegessé vált, minthogy minden kereskedő a külföldi fizetési eszközökről — devizákról és valutákról — köteles ellenőrző könyvet vezetni.

Ez az ellenőrző könyv helyettesíti a vámjelzésnél az eddig megkívánt hitelesített számlát.

Ezt az új rendelkezést a legtöbb kereskedő, valamint több külföldi kereskedelmi és iparkamara, köztük a berlini is, akként magyarázta, hogy a származási bizonylat is feleslegessé vált.

Ezzel szemben a suboticei vámhivatal figyelmezteti az érdekelteket, hogy származási bizonylat, úgy, mint eddig, ezután is szükséges a vámjelzéshez, továbbá arra is figyelmezteti a vámhivatal az érdekelteket, hogy — ami különösen Németországból behozott áruknál szokott előfordulni — nem elég ha a származási bizonylatot csak a számlára vezetik rá.

A szabályszerű származási bizonylat betérjesztésének elmulasztása miatt igen sok áru elszámolása vált lehetetlenné és rengeteg elvámolatlan áru halmozódott fel a vámhivatalban. Persze más volna a helyzet, ha a pénzügyminiszter intézkedést tenné, hogy ez a vaskalaposság szűnjön meg s elrendelné, hogy az esetben, ha a megrendelő hiteles számlával igazolja az áru eredetét s ezt a számlát a vámolási iratoknál hagyja, a vámhivatal az áru származását igazolnak tekintse. A vámjelzésnek azonban az a jellemzője, hogy áruga, lassu, s emellett minden módot felhasznál arra, hogy a boldogtalan kereskedő idegeit minél jobban megtépázza, s a feleket minnél tökéletesebben bosszantsa.

A vámjelzésnek ezt a szellemét persze a vámhivatalok a gyakorlatban a tökéletességig érvényre juttatják.

A vajdasági kereskedők szokolt tartozásai. A valuta árhullámozása a kereskedőket a külföldi tartozások fizetése tekintetében nagyon kellemetlen helyzetbe hozta. A kereskedők mindig várták a dinár árfolyamának a javulását és ezért nem fedezték a külföldi tartozásokat, majd Kumanudj és Plavics devizavásárlási tilalmat jöttek, úgy, hogy a Vajdaságban vannak kereskedők, akik még az egy- és másfél dináros szokolt-tartozások gondjait nyögik. A vajdasági kereskedők szokolt-tartozásai nagyon tekintélyes összeget tesznek ki és nem egy kereskedőre nézve végzetes volna, ha most, mikor a szokolt 3 dinár körül hullámozik,

azonnali fizetésre kényszerítenék. De a kereskedők és az ország jóhírneve azt kívánja, hogy ezeket a tartozásokat rendezzék és ezért a novisadi ipar és kereskedelmi kamara megállapodásra jutott a prágai Közgazdasági Egyesülettel, hogy a kereskedők szokolt-tartozásainak a kiegyenlítése, egvezség kötése tekintetében közbenjárnak. A novisadi ipar és kereskedelmi kamara felhívta már az összes kereskedelmi és ipari testületeket, hogy a kereskedőktől és iparosoktól vegyék át a szokolt-tartozásaik fizetésére vonatkozó ajánlatokat, amelyeket a kamara azután közvetít a prágai Közgazdasági Egyesülethez, aki pedig az illetékes cseh gyárhoz, kereskedőhöz juttatja. A közvetítés teljesen díjtalan.

Nemzetközi vasuti értekezlet Bernben. Május elsején kezdődik Bernben a vasuti árufuvarozási nemzetközi egyezmény harmadik felülvizsgálati értekezlete, amely előreláthatólag négy hétig tart. Ez az értekezlet tizenhét év szünetelés után most egyesíti újra a különböző nemzetek hivatalos kiküldötteit. Tárgyalás alá kerül az áruforgalom nemzetközi egyezményének revíziója és a nemzetközi személyszállítás egységes szabályozása.

Uj bank Beeskereken. A nyomasztó gazdasági viszonyok és a pénz nagy drágasága hívta életre azt az új pénzintézetet, amelynek alakuló munkálatai most folynak Beeskereken. Az új bank a kereskedők és iparosok hitelszükségleteit akarja kielégíteni és az alapítás élén Beeskerek legkiválóbb kereskedői és iparosai állanak. A pénzintézet Kereskedelmi és Iparbank R.-T. néven fog működni és kizárólag banküzletekkel foglalkozik.

A bánati kereskedelmi és iparkamara az uzsora ellen. Beeskerekről jelentik: A bánati kereskedelmi és iparkamara elnöksége feliratot intézett a pénzügyminisztériumhoz, a kereskedelemügyi minisztériumhoz és a Narodna Bankához, amelyben kéri, hogy adjon mielőbb új hiteletet a kereskedelem és az ipar számára, mert a privat kölcsönökért horribilis kamatot kénytelenek kifizetni.

Meghosszabbították a háboru előtti kötvények bemutatásának határidejét. A pénzügyminisztériumtól rendelet érkezett a suboticei kerületi pénzügyigazgatósághoz, amely szerint a háboru előtti kötvények bemutatására kitűzött határidőt április hó 30-ikáig meghosszabbították. A pénzügyminisztériumnak ez az újabb rendelkezése a kötvénytulajdonosokat megnyugtatta, mert a előbbi határidőt sokan elmulasztották és nem mutatták be kötvényeiket.

SPORT

F. T. C.—Törekvés. Vasárnap fog mérkőzni a Törekvés megerősített csapata az F. T. C. ellen. A Törekvés a következő felállításban szerepel: Szántó, Urik, Kautsky, Hirzer, Weisz. A válogatott Szedlacsek kiesik a csapathól, mert Kautsky center sokkal jobb formát mutatott az U. T. E. ellenében, mint ő. Az F. T. C. csapatában is lesz lényeges változás. Kelemen olyan jól játszik a II. csapat centerében, hogy helyet szorítanak neki az első csapatban. Az F. T. C. így áll föl: Amsel — Takács I., Hungler II. — Takács II., Szabó, Blum — Halász, Kelemen, Pataki, Egri, Tóth.

Meghiúsított futballisták. Kricskovot, az O. S. K. V. játékosát a beogradi alszövetség azért, mert a

mult vasárnapi mérkőzésnél tiltakozott a helytelenül megítélt gól ellen és mert ezért a csapatot le akarta vezetni a sportpályáról. — hat hónapra eltiltotta a játéktól. — Cervest, a N. A. K. alelnökét a beogradi alszövetség sportszerűtlen viselkedése miatt hat hónapra eltiltotta a futball-meccsek látogatásától.

TÖZSDE

Novisadi terménytözsde, április 27. Az irányzat tartott, a forgalom 76 vagon. Árak: Buza, bácskai 452.50—457.50 dinár. Tengeri: prompt, bácskai 275.50—290 dinár, szeremségi 262.50 dinár, bánati, gömbtengeri 262.50 dinár, április—májusi 292.50 dinár. Liszt 0-ás 675 dinár, főző 640 dinár, kenyér, franco Beograd 640 dinár. Korpa, papírzsákban 150 dinár. Zab 290 dinár.

A sentai gabonapiac. Sentaról jelentik: A pénteki gabonapiacra különösen buzában mutatkozott nagy kereslet, az árakban azonban nem volt nagyobb változás. Buza 455 dinár, tengeri 255 dinár, árpa 285 dinár, zab 270 dinár, bab 410 dinár volt métermázsánként.

Beograd, április 27. Zárlat: Páris 660, London 451.50, Milano 481, Geni 17.75, Newyork 97.25—96.75, Bukarest 0.335—0.34, Prága 290, Bécs 13.65, Budapest 180. Valuta: Lei 70.

Zürich, április 27. Zárlat: Berlin 00.185 (00.187), Holland 215 (214.25), Newyork 551.50 (550.25), London 25.50 (25.58), Páris 37.20 (36.75), Milano 27.10 (27.50), Prága 16.35, (16.39), Budapest 0.10.50 (0.10), Beograd 5.67.50 (5.60), Varsó 00120 (00115), Bécs 000.77, Bélyegzett 000.77.

Budapest, április 27. A devizaközpont hivatalos árfolyamai: Devizák: Amsterdam 2020—2080, Beograd 53—55, Berlin 16.50—18.50, London 237.25—243.25, Milano 252—262, Newyork 5130—5280, Páris 346—356, Prága 152—158, Varsó 11.20—12.40, Bécs 7.25—7.55, Zürich 930—960. Valuták: Hollandi forint 2020—2080, Dinár 53—55, Német márka 17—19, Angol font 23750—24350, Lira 257—267, Dollár 5150—5300, Francia frank 351—361, Cseh korona 152—158, Lengyel márka 11.20—12.40, Osztrák korona 7.30—7.60, Svájci frank 930—960.

Budapesti értéktözsde, április 27. Az irányzat némileg elgyöngült, ami a közeli ultimóra és újabb inzulencia-hírekre vezethető vissza. A kosztprézi három és fél százalékkal keresték.

Árfolyamok, déli egy órakor: Magyar Hitel 46.000, Osztrák Hitel 15.500, Salgó 158.000, Kőszén 365.000, Athenaeum 31.000, Rigler 19.500, Budapesti Gőz 52.000, Viktória 40.500, Gizella 9700, Ófa 50.000, Hazai Fa 14.250, 2500, Viktória Butor 3400, Lignum 11.900, Államvasút 113.000, Nova 26.500, Kistarcsai 17.600, Csáky 9650, Ganz Danubius 2.200.000, pénz, 2.250.000 áru, Ganz Villamos 295 ezer, Kaszab 18.500—19.000, Fegyver 270.000, Hofherr 55.000, Schlick 30.500, Vegyipari 13.250, Lipták 5600, MÁG 21.000, Szalámi 8900, Danica 19.500, Mezőhegyesi 83—84.000, Cukor 520.000, Felten 155.000, Georgia 151.000, Phöbus 11.650, Karton 32.000, Östermelő 64.000, Gschwindt 106.500.

ABácsmegyei Napló 114-ik számához

Aki június 30-ig ezeket a szelvényeket összegyűjti és beküldi, az 1/2 évi időtartamra baleset ellen

1000— dinár erejéig halál

2500— dinár erejéig rokkantság

esetére a Rossija-Fonciere biztosító és viszontbiztosító társaságnál díjmentesen biztosítva lesz

Mariola arckrém a legjobb arcápoló!

NYILTTÉR.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Landes Károly ur fűszerkereskedését megvettem. Felkérem a hitelezőit, hogy követeleiket 8 napon belül jelentsék be, mer a későbbi követeléseket nem veszem figyelembe.

B. Topola, 1923. április 22.

Tisztelettel
Toth János
fűszerkereskedő.

2994

Molon Kulcsár József vegyeskereskedését megvettem, felhívom esetleges hitelezőit hogy követelésüket április 30-ig jelentsék be

3170

Lakatos József kereskedő

Osnivački Odbor „Petrošarinske zadruga gornjohajkih gostioničara“ ovim poziva sve podpisivače društvenih čestica, kao članove zadruga na glavnu skupstinu, koja će se održati dne 6-og maja godine 1923. posle podne u 3 sata u prostorijama gostionice „Hungarije.“ Predmet je glavne skupštine rešenje o likvidaciji zadruga.

A felsőbácskai vendéglősök fogyasztási szövetkezetnek alapító választmánya ezennel meghívja a részjegyek aláíróit, mint a szövetkezeti tagokat rendes közgyűlésre, amely 1923. év május hó 6-án délután 3 órákor lesz megtartva a „Hungaria“ vendéglő helyiségeiben. A közgyűlés tárgya a szövetkezet felszámolása feletti határozathozatal.

Értesítés.

A Lloyd vezetősége minden szombaton, úgy a tagok, mint családtagjaik részére

családi estélyt rendez.

Ma szombaton Bodrić Miska zenekara fog játszani.

Május 1-től az egyesület étertermében abonensek felvétetnek.

A Lloyd vezetősége.

Árverési hirdetmény.

Alulírott közhírré teszem, hogy 1923. évi április hó 28-án d. e. 11 órákor Suboticán a teherpályaudvaron a 66344 sz. vagonban 1 vagon 12300 kg. súlyu meszet Dr. Manojlović Vladislav kir. közjegyző ur közbenjöttével nyilvános árverésen eladok. A vevő az áru ellenértékét nyomban az árverés után köteles kifizetni. Az árverési feltételek az irodámban Ciril Metod trg. 7. szám alatt megtudhatók.

Subotica, 1923. április hó 27.

3218

Mirko Augsburger.

Önkéntes árverés.

Folyó évi május hó 1-én kedden délelőtt 9 órákor, a következő famegmunkáló gépeket önkéntes árverésen készpénz fizetés mellett eladjuk. 1—1 darab 10 HP ameriki szívógáz-motor, szallag fűrés, abrichter furóval, vas-tagsági gyalugép, körfűrés, frézer, köszörűgép, forrasztó készülék, esztergagép vasból, 2 drb. transzmisszió, különböző kerekek és szijjak.

Agépek azonnal átvehetők és leszerelhetők.

3211

Játékgár Senta.

MUNKÁSTÁRSÁK!

A „Ferrum“ Részvénytársaság vasuti kocsijavitó műhelyének összmunkássága védelmi sztrájkban áll.

Értesítés.

A Palotás-féle hentesáru-találót Rudičeva ulica 2. átvettem és azt ujonnan átalaítva f. hó 28-án megnyitom. Kérem a mélyen t. közönség szives támogatását.

VUKOV MIHÁLY hentes

POZIV

BAJMAČKA PUČKA BANKA D. D. IX. godišnju redovnu sednicu

u svojim lokalima održajuće 6-og maja t. g. posle podne u 1/2 sata, na koju se poštovani deoničari svojim pozivljaju.

Raspored:

1. Za uverovljenje sedničkog zapisnika imenovanje 2 deoničara.
2. Izveštaj upraviteljstva i odobrenje koncogodišnje bilance.
3. Izveštaj nadzornog odbora te na osnovu ovoga oslobodjenje dati.
4. U smislu osnovnih pravila istupljeno 5 upravitelstvenih članova i predsednika izbora.
5. Eventualni predlozi koji se na osnovu 21. §. osnovnih pravila čine.

Bajmok, 22. aprila 1923.

Leonardo Hegedüs
predsednik.

Bilanca 31-og decembra 1922. god.

Duguje. IMETAK: Gotovina 658'25 D. Mjenica eskomptirana 159900.— Tekućeračuni zajmovi 12374'27 Ulož na tekuće račun 33720'85 Nepodignute dividende Od porezaprosti vrijednosni papira 264288'50 Namesnaji (6084) (3042) 30'42 Gubitak prošle godine 5303'49 D. Svega: 442550'93 D.

Potražuje. TERET: Dionička glavnica 25000 — D. Rezervni fond 1849 — Stedionični uložak 372414'37 Ulož na tekuće račun 33720'85 Nepodignute dividende 349'50 Mješoviti račun 6051'73 Prelazne stavke 2331'95 Tekuće godine dobitak 842'53 D. Svega 442559'93 D.

Rezultatni račun 31-og decembra 1922. g.

Duguje. GUBITAK: — Gubitak prošle godinu 5303'49 D. Uložna kamatu 5519'17 10% porez na uložna kamatu 551'92 Poslovni troški 5206'48 Činovnička plaća 750 — Stanarina 1328'12 Odpis od nameštaja 30'42 D. Porez 525 — Svega: 19219'60 D.

Potražuje. DOBITAK: — Čist kamatni prihod 8111'68 — Tantijem 6641'96 D. Gubitak prošle god. (5303'49) Tekuće god. dobitak (842'53) Gubitak ostavie 4465'96 D. Svega: 19219'60 D.

Bajmok 31-og dec. 1922. god.

Josip Bodić blagajnik z. knjigovodja, Antun Cizindel upravitelj, Szakács Mihály z upravitelj, Leonardo Hegedüs predsednik.

Upraviteljstvo:

Kiss Mihály, Mayer Henrik, Adam Völitz, Ritsler Martin, Hajnal Kálmán, Rickert Antal, Kollár Simon, Simon János, Szakács Mátyás, Herczeg Károly, Stevan Merković
Nazočnu bilancu, račune dobitak i gubitak smo sa glavnim i ispomoćoim knjigana srovnali i za suglasne našli.

Bajmak, 24. aprila 1923.

Gyula Kulity č. n. o., Anton Berényi č. n. o., Djeno Budanović pr. n. o. — Antun Svoboda ml., č. n. o. Cizindel Simon č. n. o.

Kávéházi berendezés

teljes 3 billiárd asztal, fa- és márványasztalok, székek, pénztár, képek, 1 drb. söraparátus, 1 fogas fal-lomperia, két háromrészes tükörrel

azonnal eladó.

Cim: „SCHMOLKA“ hirdetőben NOVISAD Futoski 2. 3157

Fényképészeti szaküzlet!

Mimosa N. P. G., Bayer, Satrap, Hauf, Agfa, Perutz, Verax, Leiner gyártmányok GYÁRI LERAKATA. Szakfényképezőknek eredeti GYÁRI ÁRON.

Kérjen árajánlatot!

KOZMETIKA,

FOTO-SPORT

Sombor S. H. S.

Sombor S. H. S.

MEGNYILT

UJRA

a régi jó hírnevű Szabados-hentesüzlet

a Városház épületében (volt hatósági kasszák) aho legjobban és legolcsóbban szerkesztheti be összes hentesáru szükségletét. Folyó hó 29-től pedig naponta friss marha-, borjú- és sertés húshoz kapható. Víznyel- adóknak nagy kedvezmény. — Vidéki megrendelések pontosan eszközöltek nek.

AKSENTIJEVIĆ és FIXMANN

hírlapterjesztő és hirdető vállalat

Telefon 22-22 BEOGRAD, Skopljanska 18. Postafiók 176

Folyószámla a Prágai Hitelbank beogradi fiókjánál.

KÖZÖLNEK: hirdetések az S. H. S. királyság minden lapjában, eredeti kiadóhivatali áron.

LEVELEZÉS: szerb, horvát, magyar, német, angol, olasz és francia nyelven.

CEMENT

mész, tetőcserép, traverzák, samolta-téglák és vakolat, valamint az összes építőanyagokat szállítja:

„GRADIVO“

Ker. Társ. ZAGREB, Bogovičeva ulica 3. Telefon 5-55. — Sürgőnycim: „GRADIVO“

Weitzenfeld és Társa Subotica

Iroda: Városi bérpalota. — Telep: Sentaipat
Táviratecim: KENDERIPAR.

Telefon 190.

Alapitva 1902.

PONYVA

ELADÁS ÉS KÖLCSÖNZÉS.

AJÁNL:

Lópokrócsok, tűzoltó és kerti tömlőket, új lisztes, gabonás, gyapju, toll, komló és szalmazsákokat, madrac és roletta szöveteket jutából és lenből, mindennemű házi vásznot.

Zsineg, kötél és hevederek.

GÉPEK

FA-, BÁDOG-, FÉM

megmunkálására, valamint

SZERSZÁMOK

továbbá transzmissziók, motorok, cséplőgépek és ekék — állandóan raktáron:

KARLO JETZBACHER D. D. ZAGREB,

Viačka ul. 25. — Telefon 4-96.

Vezérképviselőtől következő cégeknek: Zimmermann-Wecke Chemnitz, A. B. C.-Motoren-Ges. Wien-Guntramtsdorr. Arthur Hauser & Co. Schweissenlagen.

PEROLIN

gyári áron kapható

LANDAUER

(volt Lackner) drogeria Subotica

„Deszanka Crème“

a legideálisabb szépítőszert mely teljesen ártalmatlan, használata mellett a puder fölösleges. Kapható mindenütt — a hol nincsen a készítőnél

Popović Stanislav gyógyszerésznél
Velika Kikinda (azelőtt Mária földén)

CHOKOLÁDÉ

a világhírű
HILDEBRAND
SAROTTI és
HELLER cégek
gyártmányából óriási mennyiségben **ÉRKEZETT** és a legjutányosabbra kapható
ILIJA SÁGI-nál
Subotica, Husplac.

FOGLALKOZÁS

Megbízható kocsis azon-
nalra felvétetik Berger-
malomban. 3144

Budapesti Zene-akademi-
ta cselló-órákat ad. Lázár,
Harambašičeva 12. 3149

Szolid női szakácsnőnek
felveszek ki a kevés házi-
teendőket is elvégzi. Levé-
lek: Gyógyszertár Deliblat
chuzendők. 3127

Egy ügyes, szakképzett
soffőrt keres azonnali be-
lépésre Bácsmegevei cukor-
gyár, Novi-Vrbas. 3223

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szö 1 dinár, vastagbetűs és címszó
kétzeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
Állatkeresők az apróhirdetési díj felet fizetik.
Előfizetési díj havonként 45 din., negyedévre 135 din.
Kérdezőkódokhoz válaszbélyeg mellékelendő.

Kisasszony és kiszolgáló-
leány felvétetik a Bodó-
trafikban. 3208

Deutsches Fäulein wird
gesucht zu meinen 7
jährigen Mädchen. Karl
Scheinberger Getreide-
händler, Topola, Bácska.
3116

Utazót, nőtlent, ki a Voi-
vodinában mint ügynök
látatos, nagy százalékos
fizetéssel azonnali belépés-
re keresünk. Ajánlatok Su-
botica postrestant »Agilis«
jeligére. 3117

Szerbiül magyarul német-
ül tökéletesen tudó, kö-
zépiskolát végzett leány
Suboticán iradai alkalmaz-
ást keres. Ajánlatokat
»Perfekt« jeligére a ki-
adóba kér. 3118

Egy 10 munkás borbély-
szegédet keresek. Betyák
Péter, Csantavér. 3192

Fiatal rőfőskereskedő-se-
géd azonnali belépésre ál-
lást keres. Szerb, német és
magyar nyelvet bírja. Cím:
Stevan Sztaković, Srpski
Miletić, Bácska. 3185

Egy 23 éves vas- fűszer-
kereskedősegéd azonnali
belépésre állást keres.
Cím a kiadóban. 3186

Keresetnek malom-aszta-
losok. Ugyanott eladó 3
drb hasábszita, 1 drb 14-
masz-ingás, ötréti, Wör-
ner-féle síkszita, 1 drb 1.
számu Radikal-hántológép
és 10' kapa szőlő. Cím:
Kucsera István, Kiskőrösi-
ut 213, Subotica. 2156

VÉTEL-ELADÁS

Üzemnagyoobbítás miatt el-
adó egy Első Magyar
Gépgyár által készített, 7
légtérnyomású gőzkazán,
Hofmann-gőzmalom, Mo-
kirin. 3161

Megvételre keresünk na-
gyobb mennyiségben tej-
kannákat. Ajánlatokat az
ár megjelölésével Sajt-
gyár Bočar Banat címre
küldendők. 3169

Eladó tűzifa, 400 öl a Du-
naparton. Bővebb felvilá-
gositást ad Moser István,
Apatin. 3153

Magányos Máv. golyós-
cséplőt, 6-osat, 48 colost,
megvételre keresek. Papp
főgépész, staribeceji vil-
lantelep. 2829

Vegyeskereskedés, 35
éves, régi jó üzlet, sajt-
gyárral teljes berendezés-
sel, magyar-szerb nagy-
községben, más vállalat
miatt azonnal eladó, Löbl
ügynök, Városi-kávéház.

Suboticától másfélórányira,
öt perc a vasúthoz, három
lánc hegy-völgytel, téglá-
gyárnak aranybánya, el-
adó. Bővebbet postafiók 3
Pačir. 3132

Egy zongora eladó. Érdek-
lődni Vendéglő a három
kalaphoz, Vel.-Kikinda le-
het. 3114

Fürdőház, zománczott
öntvény, vízmelegítő-kály-
hával eladó. Cím: Lencz
Géza, szegedi szőlők.

Egy hármasszámú kasz-
sza elutazás miatt eladó
3200 dinárért. Cím Kurir
hirdetési irodánál. 3225

Elköltözés miatt egy jó-
forgalmu fűszerüzlet la-
kással együtt átadó. Sen-
čanski put 1. Kaszárnya
mellett. 3130

4 HP huzatos cséplőgar-
nitura, 8 HP magányos
Lancz-cséplő, 3-4 stabil
benzinmotor és egy kom-
plett moziberendezés el-
adó. Rózsa Ferenc, St.-
Kanjiza. 3094

Magyar állami 8 HP, 10
légtérnyomással, 16 álla-
potban levő cséplőgar-
nitura teljes felszereléssel, 16
éves, Kiss István vendég-
lősnél, Staramoravicán.

Egy 8 HP cséplőgép és
egy szivógázmotor eladó
Bercsenyi Jánosnál, Te-
merin. 2972

Daráló-malom, utonnan
felszerelve, 23 colos fűg-
gőleges kövel, szabadkéz-
ből eladó Baranyai István-
nál, Staramoravicán. 3017

Csoka vasutállomásnál le-
vő szálloda és vendéglő
más vállalat miatt eladó.
Érdeklődni ugyanott lehet.
2925

Szén, cséplő, üzemi, ko-
vác és bükkhasáb csak
vaggontételekben »Ignis«
tűzanyagkereskedése Su-
botica, Blesak-telep. Szol-
id, pontos szállítás!

Ebédítő eladó Park Kraja
Petra 9. udvarban balva.
3205

Eladó 8 HP Marschal fo-
gaskerek magánjáró gősős
Magyar Állami cséplővel
és teljes felszereléssel.
Ugyanott Hofherr-garni-
tura eladó teljes felsze-
réssel. Cím: Csapanda Jó-
zsef, Bács. 3209

Köser libaszir eladó. Bő-
vebbet Frank Miksánál,
Vukovičeva-utca 10. 3190

Megvételre keresek egy
félmagasörlésű vámmal-
mot. Leírását ármegjelöl-
léssel a kiadóhivatal to-
vábbít. 3184

Svilolevon Stampfer Jó-
zsefnél egy cséplőgar-
nitura eladó 135.000 dinár-
ért. Első Magyar láncos
magánjáró. 3177

Főtéren egy üzlethelyiség
átadó raktárral vagy anél-
kül. Cím a kiadóban. 3159

KÜLÖNFÉLE

Üzlethelyiség meliék helyi-
séggel, a főtér közelében,
átadó. Bővebbet a kiadó-
ban. 3176

Mister Herkules minden
eddig megjelent száma
kapható a Kurir könyv-
kiadónál Suboticán. 3167

Foto-cikkek: u. m. Agfa,
Haut, stb. lemezek, vala-
mint Mimosa-papír, vegy-
szerek, stb. 20% enged-
mény minden gyári ár-
jegyzékből. Deutsch op-
tikusnál Subotica, Alek-
sandrova-ut 7. 2163

Here-föld kiadó volt Rackó
szálláson, a város alatt.

Pöstyénbe nem kell utaz-
nia ha rheumáját, ischiá-
sát gyógyítani akarja,
mert eredeti pöstyéni isza-
pot kaphat az Illés-gyógy-
tárban, főpostával szem-
ben. 2417

Elveszett Jóbik István
névre szóló fényképes-
igazolvány. Megtaláló ad-
ja le a kiadóban. 3135

25-én este egy csomó
kulcs elveszett, megtaláló-
ja jutalmat kap a kiadó-
ban. 3178

Lakást két vagy több szo-
bából butorral vagy anél-
kül azonnalra keresek.
Cím: »Jedinstvo« könyv-
kereskedés. 3206

Smyrnaszőnyeg, elsőren-
dű, becskerékli egyed-
árusítója Hoffmann Mihály
özvegye, Subotica. 1946

Új és használt

ZSÁK
PONYVA
ZSINEG

állandóan raktáron, a
legolcsóbb napi árakban

Gombos Lajos

Sombor (Husplac)

Telefon 19 Postafiók 41.

MUHARMAG

prima urasági áru nagyban és kicsinyben
kapható:

Löbl Samu és Fia cégnél
Bačka-Palanka

Telefonszám 32. Sürgőncím: Löbl, Palanka.

NAGYBANI KICSINYBEN!

RADANOVIĆ i BUTKOVIĆ
ÜVEGKERESKEDÉS

Strosmajerova 56. OSIJEK I. Strosmajerova 56.

Allandóan raktáron: I-a porcelán, kőedény, üres
és ablaküveg, evőkészletek a leggyazszerűbbtől a
legfinomabbig, lámpák, tükrök, nagy választék
képkeretekben

ÉPÜLET ÜVEGEZÉS

Vállal mindennemű javítást és új épületek
üvegezését a legelőnyösebb napi áron.
Gyors és pontos kiszolgálás.

Arcbőr ápolására

a legiobb szer, szeplő és kiütés ellen
állandóan tiszta, szép és fiatal arcbőrt
biztosít

„JOLLY“ SZAPPAN

Nagyban és kicsinyben eladja
Petar Petrović i Belović
Beograd Knez Mihajlova 13.
Telefon 6-37. 2668

Fehér, fával égetett

I-a mész

cement és szén

vagontételekben kapható

Friedmann i Sterk, Zagreb, Meduličeva 17

Kirendeltségek SUBOTICA, Aleksandrova ul. 7
és raktárak: NOVISAD, Carinska ul. 13
VRŠAC

„ATLAS“

forgalmi és közvetítési ügynökség
SOMBOR

Kralja Petra ulica (Bajai ut) 49.

Közvetített ingó, ingatlan és áruk adás-vételét,
Elfogad bel- és külföldi cégek képviselőit.

Utlevél vizumok
beszerzése

minden országba. — Tudósítások és
felülvizsgálások minden ügyben.

UTAZÓK és ÁTUTAZÓK FIGYELMÉBE!

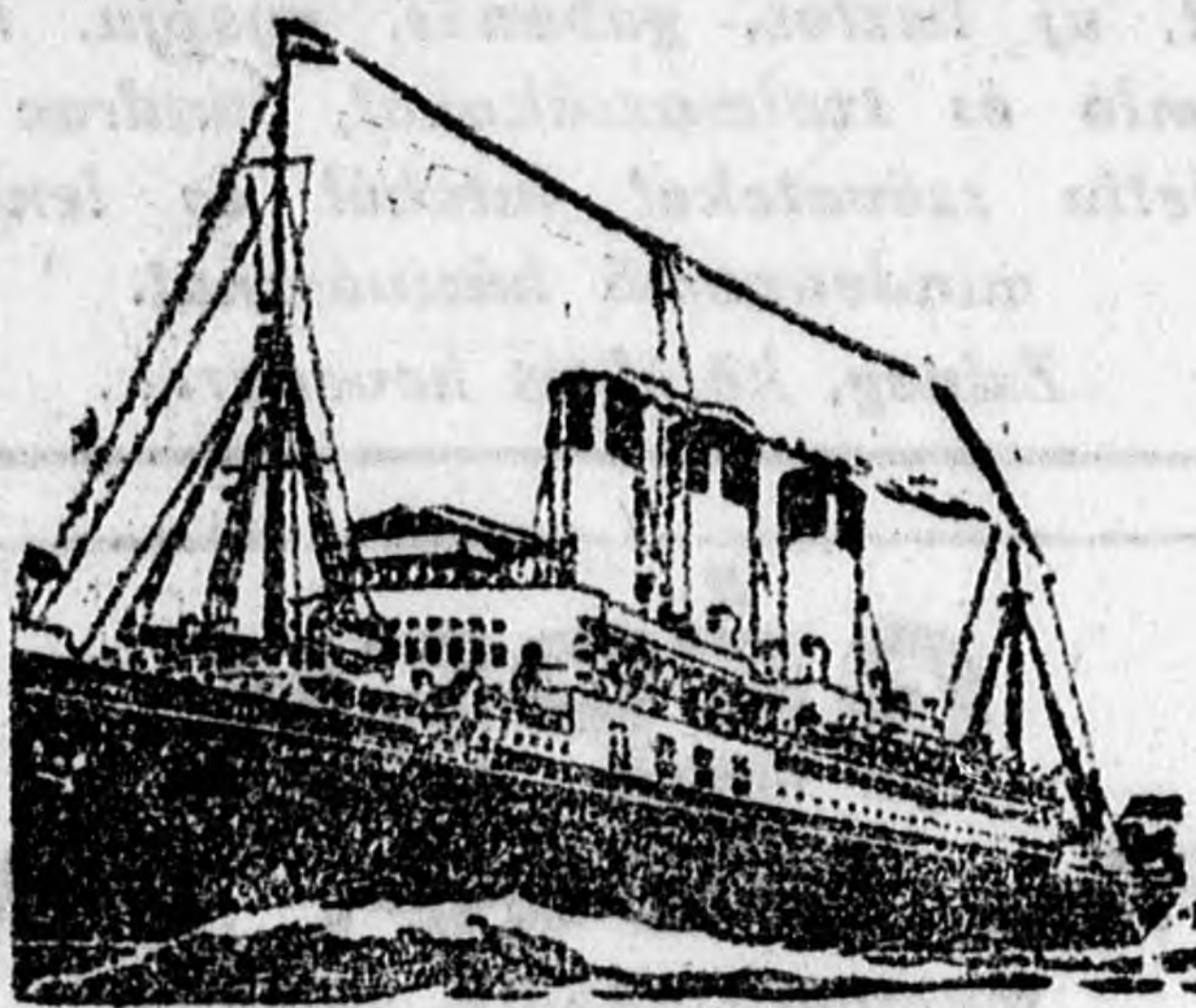
EBÉD, VACSORA, LAKÁS
45 dinár

EUGEN SZÁLLODA SENTA

MC. CORNICK

négyzetbe ültető
kukoricaültető
gépek, vetőláncok,
különbféle aratógé-
pek pótrészei
kaphatók

Schumacher Rudolf Fiai cégnél
Staribečejen

HAMBURG-DÉLAMERIKAI
GŐZHAJÓZÁSI TÁRSASÁG
„CAP POLONIO“

a legnagyobb, leggyorsabb és legszebb hajó kitünő
berendezéssel I., II. és III. osztályu utasok részére.

Indul Hamburgból április 12-én

Április 5-én „VIGO“ 2500
Április 20-án „TUCUMAN“
Április 26-án „ANTONIO DELFINO“

Argentína, Brazília és Uruguayba.

Minden bővebb értesítéssel szolgál
JUGOSZLAVIAI FŐÜGYNÖKSÉG
ZAGREB, PETRINJSKA 73.

PALMA

kautsuk-talp
és sarok

Előnyök!

Olcsóbb
és
sokkal
tartósabb
mint bőr!
Védelem
nedvesség
és hideg
ellen!

